

CHỦ NHIỆM
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

thiếu nhi

CHỦ BIÊN
NHẬT TIẾN

Nguyễn Văn Minh

HỒNG SÁCH MINH ĐỨC

60

Cái tay giận dữ không đánh nổi cái
mặt tươi cười.

CỎ NGÂN

HỘP THƯ

CHỊ ĐO PHƯƠNG THANH trả lời

Em Nguyễn đình Ty, Saigon : Nếu em không thích, em cứ việc theo ý em. Nên tránh gặp mặt em đó. Nếu là bạn học thì em giữ sự bình thường, không thân mật nhưng cũng không cố tình làm tránh. Cứ thân nhiên như với các bạn khác, em ạ.

Em Hương Xưa, Vũng Tàu : Nhiều em gửi thư về cho biết rằng không muốn có nhiều chuyện cô tịch trong Thiếu Nhi, một phần vì truyện hoang đường quá, một phần vì truyện thường tương tự nhau. Vậy em lựa những truyện ngắn hay, linh động, dễ cao tính người, sức làm việc, khả năng chịu đựng với cực khổ, ý chí v.v... mà dịch, thì các em khác sẽ lĩnh hội được nhiều điều hay hơn chuyện cô tịch em ạ.

Em Lạng Sơn, Thủ Đức : Vui cười, và các mục linh tính, các em gửi về có tính cách giúp vui với các bạn thôi, không được thương em ạ.

Em Quỳnh Hoa, Saigon : Muốn làm quen với các bạn thì chủ nhật em ghé tòa soạn. Thế người nào người nấy xài em ạ. Đừng giận chị trả lời ngắn, còn nhiều em mong tin lắm em ơi!

Em nhà gần tòa soạn : Lần sau em nhớ viết tên cạnh chữ ký nhé. Trả sách dùm được, nhưng mượn dùm không được, vì thế mượn sách tòa soạn giữ và chỉ cho em nào có hình trong thẻ mượn mà thôi. Như vậy là để tránh có em bị oan khi bạn cứ khai bừa tên, nói là mượn dùm rồi không trả. Sáng tác thì để tài tự do. Còn dự thi kỷ niệm học trò thì đề tài chỉ được viết về kỷ niệm học trò thôi em ạ.

Em Quốc Hùng, Saigon : Chú Vi Vi quá bạn nên không trả lời thư riêng được (vì thế chúng ta mới có bìa đẹp mà coi chứ, em nhá). Số tiền tổng cộng các giải mà chủ đã trúng gồm gần ba trăm ngàn đồng. Tem trúng giải đã có in ở Thiếu Nhi số 58 rồi. Em thông minh lắm.

Em Hoàng văn Thành, Biên Hòa : Làm thơ tặng bạn được lắm chứ. Ý kiến của em cũng hay, tòa soạn rất đồng ý, em coi số 61 sẽ thấy. Nhưng nếu nghĩ mục em học đá banh là quảng cáo thương mại thì họ làm lần nữa rồi. Công dân nước mình phần nhiều gầy ốm quá, cần phải tìm cách cổ vũ cho vấn đề thể thao thể dục được lành mạnh rộng rãi, mới có sức mạnh thể xác, để giúp phát triển tinh thần, em đồng ý chứ.

Em Hương Cúc, Gia Định : Gửi chung một bi thư là được rồi. Em đa nghi ghê bá em. Thế gửi thư ba là một thì em có thất vọng không. Học giỏi ghê, chia phần thưởng cho chị với, em gái bằng lòng chứ.

Em Mộng thủy Linh, Gò Công : Em mua cuốn Luyện Trí Nhớ mà đọc, sẽ có ích lắm. Chị không thể tặng hình, em đừng giận. Gửi thư cho chị theo địa chỉ tòa soạn là đủ, em ạ.

Em Nguyễn đức Thắng, Quảng Ngãi : Em giúp chị một việc nhé, là em gửi phiếu và ảnh khác về, chị sẽ làm một thẻ mới, in ba mẫu, đẹp ghê em sẽ thích lắm, em ạ.

Em T.T. Trinh, Gia Định : Chị rất sẵn sàng trả lời các thắc mắc của em gái. Không được đăng bài là chuyện thường lắm, đừng buồn nhé. Cho chị gửi lời cảm ơn các bạn em, nghe cưng.

Em Tóc Mây, Biên Hòa : Em phải mượn số 46 để coi lại thẻ lệ mới được em ạ.

Em Ngọc Thúy, Gia Định : Tên hay lắm. Em đề : «Chúc bạn một lễ giáng sinh vui vẻ» là được rồi em ạ.

Em Ái Diễm Thủy Trang, Gia Định : Tư tưởng của em và Tô thị T. sao mà đối chọi nhau quá vậy. Chủ nhật tới tòa soạn bàn với Ủy Viên Xã Hội của chúng ta là Long Hương, em nhé.

Em NVH, Thủ Đức : Chủ NT bạn quá nên không thể trả lời thư riêng được. Điều kiện cần cho một bài được đăng là phải hay và không đạo văn, viết trên một mặt giấy học trò. Dự thi sáng tác phải theo sát đề tài đã ra. Sự tâm trọng bảo ngoại quốc rất tốt, vì chúng ta cần biết mọi sự lạ trên thế giới cho tâm hiểu biết được rộng rãi nhưng em phải ghi rõ xuất xứ em nhé.

Em Tâm là Tri, Vĩnh Long : Chị xin lỗi vì đã không thể trả lời thư riêng. Chị rất mừng thấy em có lòng đối với Thiếu Nhi như vậy. Em vẽ và gửi về tòa soạn những truyện tranh như em đã hứa, nghe em. Chữ em đẹp quá em ạ.

Em Trương thành Nhơn : Không thể tặng trang và tặng giá tiền được vì nhiều bạn khác sẽ không đủ khả năng để mua. Khó bảo Thiếu Nhi lớn nên tuy 36 trang kẻ cả bìa, mà thành ra 72 trang đấy, và bất cứ trang nào trong Thiếu Nhi cũng đều là bài vở để các em đọc, không hề có quảng cáo hay bỏ trắng, dù là trang bìa. Đừng không em. Vẽ cái hoa xinh lắm, chứ bé.

Em... đại diện một dân hủi cư : Cách làm Yaourt chị đã giảng rất kỹ ở Thiếu Nhi số 1, em coi lại nhé. Vì món nào đã có rồi thì không in lại nữa, để chỗ in món mới em ạ.

Em Cô Lơ, Phú Vĩnh : Mục «Em học vẽ» phải chờ ít hôm để chủ Vi Vi lo thu xếp thì giờ đã. Đường còn dài, đừng nóng ruột em nhé.

Em Văn Sơn, Gia Định : Một tuần tòa soạn nhận được khoảng 300 bài đủ loại. Chủ NT sẽ đọc và tuyển chọn trong số đó để in vào TN. Bài hay mới đăng nghe em.

Em Lê Tấn Hòa, Đà Nẵng : Em đừng giận vì phải chờ đợi nhé. Tình trạng thư ối đọng rất là nguy ngập, khó lòng giải tỏa nổi. Thống cảm với chị nhé. Chị mong hình của Tâm làm em ạ.

Em Mai Hoa, Kiến Tường : Cả hai loại xà bông đó đều dùng được. Nước hoa hồng tức eau de rose có bán ở nhà thuốc tây em ạ.

Em Lê diễm Sơn, Quảng Ngãi : Đừng buồn chị nghe em. Chị cứ chờ phiếu và một hình nữa để làm thẻ cho em hoài em ạ.

Em Nguyễn thị Phượng Thảo, Saigon : Chủ nhật tới tòa soạn, Chị mong gặp em. Sao bây giờ mới xuất hiện vậy. Dá sao, không bao giờ muộn, phải không em ?

Em Huỳnh văn Thanh Nhã, Mỹ Tho : Em ra bưu điện gửi về 750đ tòa soạn sẽ gửi hộ 6 tới em. Chủ hình còn mắc vì công tác nữa nên hiện nay chưa đủ thì giờ, xong việc chủ sẽ tiếp tục viết ở Thiếu Nhi em ạ.

Em Thu Đông, Saigon : Cuộc thi này sẽ công bố kết quả vào Trung thu năm tới. Mục «Chị ơi» là để các em xả hơi chút đỉnh thôi. Vườn Hồng là một mục trong tờ báo chứ không phải là một tờ báo trong một tờ báo mà em lại đòi phải có đủ mục ảo thuật, văn thơ v.v... như cả tờ Thiếu Nhi được. Chủ Bình bận quá em ạ.

Em Nguyễn chí Thiện, Gia Định : Tòa soạn cũng đồng ý với em là mục «Thắc mắc của em» và «trang giải trí» rất cần thiết. Mục trên là để mở rộng tầm kiến thức, mục dưới thì để các em tập thói quen suy luận, hoạt động, tránh cái tính ù lì, thụ động. Và lại rất đồng các em gửi thư về quyết liệt bảo vệ hai mục đó, em yên chí nhé.

Em Nguyễn thị Mỹ Hào, Saigon : Em học lớp 8 là giỏi rồi. Đừng hỏi chị là người Bắc hay người Nam nữa nhé. Nước mình chỉ nhỏ bằng một tỉnh ở bên Tàu thôi mà phân chia ra làm nhiều miền, rồi kỳ thi lần nữa chia rẽ với nhau, là điều đáng buồn lắm. Giấc mơ không luôn luôn đẹp hơn sự thực. Chị có đọc câu «Thực tế còn tươi đẹp hơn giấc mộng xiết bao». Nhưng chị thì không thể đẹp như bà tiên trong mơ của em là điều chắc chắn rồi đó cưng ạ.

thiếu nhi

Chủ Nhiệm : NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG
Chờ biên : NHẬT TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiện Trí (Phủ Nhượn)
Sài Gòn — Đ.T 42.153
Cơ Sở phát hành : 82 Lê Lợi Sài Gòn
Đ.T 20.348

Năm thứ hai — 56.60 — ngày 15-10-1972
Giá: 50 đ

MỤC LỤC

● Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn-Hùng-Trưởng 1 ● Thắc mắc của Em : Bách Khoa 2 ● Truyện ngắn Giàn mồng tơ tím của Phan Khương Thái 3— Giọt sương đầm máu của Tây Hà dịch 26 ● Sáng tác : Một lần thăm tòa soạn của BB Sầu muốn Thuở 21— Hoa tím tím của Ly Ca 22— Đoàn khúc cho mùa tựu trường của Huyền Thu 23 ● Cuộc thi sáng tác : Một ngày đi bán báo lớp của Triều Vũ 14 ● Em tập viết văn : Nhật Tiến phụ trách 10 ● Sự tìm Cây thầu dầu 11— Loài bò sát của Vịt Mò 13— Ngựa vằn của Đặng Hoàng 20 ● Giải trí : Ô chữ chum sấu của Tuấn Sinh 8— Nhức óc của Lâm Vũ 8— Đùa với chữ, nghịch với số của Văn Anh 12— Thủ công : Thằng hề nhảy múa của Triều Vũ 29 ● Ảo thuật : Cây thước dính trên bàn tay 9 ● Vườn hồng : Suối mát của Đỗ phương Khanh 16— Chì oi của Mai Loan 17— Tay ngọc bên bếp hồng của Đa Thảo 18— Bướm trong vườn 19 ● Tranh vẽ : Tí Xù đại thắng lực 24 ● Mục lục : Thiếu Nhi bộ 31.

TRANH BÌA CỦA VI VI
DƯỚI BÓNG MẮT

Thư Chủ nhiệm

GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến.

Tin tức từ Hàn Thành, thủ đô Nam Hàn, cho hay phái đoàn Hồng thập Tự Bắc Hàn đã bắt đầu cuộc du ngoạn thủ đô Nam Hàn hôm thứ sáu 15-9-1972, ngày cuối cùng họ lưu lại Nam Hàn. Phái đoàn Bắc Hàn dự định trở về nước vào hôm thứ bảy 16-9 qua ngã Bàn Môn Điếm. Phái đoàn Bắc Hàn đã lên thăm đỉnh núi Nam San ngay trung tâm thủ đô Hán. Thành, cùng viếng thăm đường xe điện ngầm, một nhà máy và một trường học. Ngày cuối cùng họ dự định đi mua sắm và dự buổi dạ tiệc do ông Paik Doo Chin, chủ tịch Quốc hội Nam Hàn khoản đãi.

Tin này làm chúng tôi vô cùng xúc động.

Sau thế giới chiến tranh thứ hai, có ba quốc gia, Đức, Hàn quốc (hay Cao Ly) và Việt Nam bị phân chia : Đông Đức, Bắc Hàn và Bắc Việt theo chế độ cộng sản và Tây Đức, Nam Hàn và Nam Việt Nam chịu ảnh hưởng của thế giới tự do.

Hai miền, tuy cùng chung nòi giống, ngôn ngữ, mà vì hoàn cảnh chính trị đã xem nhau như thù nghịch.

Trong số ba dân tộc không may mắn này, người Đức sáng suốt nhất, chú tâm vào việc mở mang dân trí, nâng cao mức sống dân chúng, kiến thiết xã hội, đời ngày thuận tiện để thống nhất quốc gia họ một cách êm đẹp.

Cao Ly hay Hàn quốc, hai mươi năm trước đã phạm phải một lỗi lầm tai hại : Bắc Hàn đem quân tấn công Nam Hàn và sau ba năm chiến tranh đẫm máu (1950-1953) đã gây bao nhiêu tang tóc cho cả hai miền Nam, Bắc : gần trăm ngàn người Cao Ly thương vong. Sự hy sinh này thật hoàn toàn vô ích.

Có lẽ người Cao Ly đã thấm thía với bài học đắt giá, đầy máu và nước mắt này, nên đã hai mươi năm rồi, mặc dù chánh phủ hai miền vẫn xem nhau là thù nghịch, họ đặt trọng tâm vào việc xây dựng quê hương họ, nhờ vậy mà Nam Hàn hiện nay có một nền kinh tế vững chắc và dân chúng Bắc Hàn không khổ cực lắm.

Và gần đây, tình hình chính trị quốc tế đã đổi mới : các cường quốc đã thỏa hiệp với nhau để chung sống hòa bình, khước từ việc kinh tế, vì họ thấy không thể tận diệt nhau bằng vũ khí. Người Cao Ly đã nhận thức được trào lưu tiến hóa của nhân loại, nên ngày 5-7-72, một thỏa hiệp giữa hai miền Nam và Bắc Hàn được công bố cùng một lúc tại Bình Nhưỡng, thủ đô Bắc Hàn và Hàn Thành quyết định nối lại giây liên lạc giữa hai miền bị gián đoạn từ 27 năm qua và ngưng các hoạt động khiêu khích vũ trang và ngưng đả kích nhau để tiến tới thống nhất bằng những phương tiện hòa bình.

Các em thân mến,

Hành động sáng suốt và đầy thiện chí của người Cao Ly làm chúng ta hy vọng hòa bình sẽ đến với chúng ta một ngày gần đây, để chấm dứt cảnh cốt nhục tương tàn trong mấy mươi năm, các em được an vui học hành. Đây là điều đáng mừng.

Thân mến chào các em
NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG

thắc mắc của em

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

HỎI : Vũ trụ là gì ? Trong vũ trụ có bao nhiêu thái dương hệ ? Trong thái dương hệ có bao nhiêu hành tinh (kể sơ lược), mỗi hành tinh đó có bao nhiêu vệ tinh ?

THẢO CÔM
(Saigon)

ĐÁP : a) Vũ trụ là khoảng vô cùng của không gian và thời gian, bao quát hết thảy mọi vật. Trong vũ trụ có vô số thiên thể, mỗi thiên thể chứa vô số thiên hà, mỗi thiên hà có mấy mươi ngàn triệu thái dương hệ. Từ thiên hà này qua thiên hà khác, ánh sáng phải đi trung bình 3 triệu năm mới tới, và các thiên hà mà ta có thể thấy được chiếm một khoảng rộng chừng năm triệu năm ánh sáng. Ngoài ra những thiên hà khác, ta không thấy được nên không thể ước lượng được. Như vậy chứng tỏ vũ trụ to vô cùng, lớn vô cùng, không thể có giới hạn được. Riêng Thái dương của chúng ta nằm trong một thiên hà thuộc cỡ nhỏ gọi là Ngân Hà. Ngân hà của chúng ta có hình của một cái đĩa dẹp, ở tâm hơi phình lên, vành ngoài nứt nẻ, từ vành đĩa này qua vành đĩa kia, ánh sáng phải đi mất chừng 90.000 năm.

b) Trong Thái Dương Hệ của chúng ta có mặt trời ở giữa, xoay chung quanh là 9 hành tinh theo thứ tự từ gần mặt trời đến xa là :

1) **Thủy tinh :** Có kích thước lớn hơn mặt trăng một chút, cách mặt trời một khoảng 0,38 UA (UA là : đơn vị Thiên văn, bằng 150.000.000 km tức là khoảng cách từ Địa cầu

tới mặt trời). Thủy tinh không có vệ tinh, và nó quay quanh mặt trời một vòng hết 87,97 ngày. Thủy tinh không có ngày và đêm vì nó chỉ quay một bên về phía mặt trời, mặt kia luôn luôn trong bóng tối. Bên hướng về mặt trời nhiệt độ chừng 500°C. Bên kia từ -5 đến -10°C. Trên Thủy tinh có một lớp không khí rất mỏng vì bị nung nóng.

2) **Kim tinh :** To bằng địa cầu, cách mặt trời 0,72 UA (chừng 110.000.000 km), một ngày trên Kim tinh bằng 30 giờ trên địa cầu, và một năm gần bằng 225 ngày của địa cầu. Trên Kim tinh có không khí nhưng Thán khí chiếm tỷ lệ đa số, và không có dấu vết của đường khí. Nhiệt độ có thể trên 500°C nên không có sự sống. Kim tinh không có vệ tinh, và nó quay 1 vòng quanh địa cầu hết 224,7 ngày.

3) **Địa cầu :** Cách mặt trời 1 UA (150 triệu cây số) có vệ tinh là mặt trăng.

4) **Hỏa tinh :** Có đường kính bằng nửa đường kính trái đất (6745 km), cách mặt trời 1,52 UA (chừng 226 triệu cây số), được bao bọc bởi một lớp không khí dày 80 km chuyển động liên tục. Có băng đóng ở hai chòm cực. Về mùa lạnh, băng này tràn xuống xích đạo, đến mùa nóng lại rút lên ở hai đầu. Sự hiện diện của hơi nước và băng làm cho nó đổi màu luôn.

Khí quyển trên hỏa tinh rất mỏng, không có đường khí, phần đông là khí Ammoniac, không có dấu vết của sự sống. Nhiệt độ tối đa khi đứng

bóng là +20°C, về đêm là -50°C. Hỏa tinh quay quanh mặt trời một vòng hết 1,88 năm. Có 2 vệ tinh là Phobos (đường kính 16 km) và Deimos (đường kính 8 km). Vào năm 1961 các nhà thiên văn học Nga nhận ra rằng Phobos càng ngày càng nhích lại gần Hỏa tinh. Như vậy phải chăng nó rỗng ruột tức nó là một vật nhân tạo ? Đó là một nghi vấn chưa được giải đáp.

5) **Mộc tinh :** Có đường kính bằng 11 lần đường kính địa cầu (142.000 km) tức là lớn gấp 1300 lần địa cầu cách mặt trời 5,2 UA (chừng 1.132.800 km). Một ngày trên Mộc tinh bằng 10 giờ của ta, nhưng một năm bằng 11,86 năm địa cầu. Khí quyển trên Mộc tinh chia thành lớp phân biệt gồm hơi nước và Ammoniac. Mộc tinh có 12 vệ tinh quay chung quanh giống như một Thái dương hệ thu nhỏ vậy.

6) **Thổ tinh :** Đường kính lớn gấp 9 lần đường kính trái đất, cách mặt trời 9,55 UA, được bao bọc bởi một lớp khí quyển dày, hết sức xáo trộn, những trận bão có gió thổi tới 1400 km mỗi giờ (gấp 10 lần bão ở địa cầu). Thổ tinh quay mỗi vòng quanh mặt trời hết 29,46 năm. Có 9 vệ tinh quay chung quanh. Có giả thiết cho rằng một vệ tinh khác nữa đã bị va vào Thổ tinh rồi vỡ tan tành tạo thành vòng đai bao quanh xích đạo của Thổ tinh.

7) **Ba hành tinh ven bờ Thái Dương Hệ :** Đó là Thiên vương tinh gấp 4 địa cầu cách mặt trời 19,22 UA, Hải vương tinh bằng Địa cầu cách mặt trời 31,11 UA và Tử vương tinh nhỏ hơn địa cầu, cách mặt trời 39,6 UA. Tất cả đều rất lạnh, khoảng -200°C. Thiên vương tinh có 4 vệ tinh, quay quanh mặt trời hết 84,02 năm. Hải vương tinh có 1 vệ tinh quay quanh mặt trời hết 164,78 năm và Tử vương tinh vì quá nhỏ và quá xa nên không rõ có vệ tinh hay không, nó quay quanh mặt trời một vòng hết 249,11 năm.

GIÀN MÔNG TÔI TÌM

PHAN KHƯƠNG THÁI

Tôi bị bỏ dôi dưới đất ẩm này ba hôm rồi đây. Cái cậu bé thật nghịch. Cậu hái anh em chúng tôi từ một mé đường khô cằn hôm nào. Chúng tôi sống hoang sơ đây tự nhiên tính với cha mẹ chúng tôi, những giây leo bò lầy lắt trên đất. Nhưng ở đó chúng tôi có tự do, tha hồ đùa với gió, làm bạn với mắc cỡ gai, cỏ ống, cỏ tranh, rau càng cua, rau dền, rau lang, rau sam dại... Cha mẹ chúng tôi hãnh diện sinh được những đứa con tròn trịa. Cha mẹ chúng tôi nưng niu từng bông hoa khi còn nhỏ, khẽ né những chiếc lá me yếu tay rơi từ trên cành cao xuống sợ trúng các con. Những bác côn trùng sâu, bọ, ruồi, dế v.v... thì bận tiêu diệt lẫn nhau, không chút ngó ngàng đến tụi yếu ớt như chúng tôi. Một vài ông bô đi lạc cũng rút vội mấy cọng cỏ úa rồi chế ngay. Chỉ có cá gã dế là không tha một nhả mắc cỡ gai nào, chúng nhai ngon lành và thích thú. Mùa mưa đến, đất ẩm ướt các loại thảo mộc chúng tôi tươi tốt hơn. Nhưng trong cái may có sự vô phúc. Vì họ hàng dế cũng rủ nhau đến đào hang lập nghiệp chúng đống sương và nhấm nháp cả rau sam, rau càng cua. Cỏ còn non yếu đuối chúng cũng không tha. Điều đàn của chúng khảy từ chập tối đến

binh minh càng ngày nghe càng bực mình. Rõ là lũ giang hồ, ăn không ngồi rồi. Người ta chẳng thường quan niệm «xương ca vô loại» là gì. Chúng lại có máu du côn, động một tí là nhe càn, búng chân, quần thảo đôi lúc làm rách cả các lá to bản của cha mẹ chúng tôi. Một ngày kia lại có vài chú nhái (mới dứt đuôi nóng nực) từ cái chuôm đọng nước ngày mưa gần đấy ngang qua. Các chú hỏi tất cả chúng tôi nơi nào có ruộng đồng ẩm thấp để đi «về quê cha đất tổ». Ai cũng ngơ ngác không biết nơi nào vì chúng tôi chưa hề phiếu lưu xa thế. Nhưng có hai chú dế nhũi đã nghĩ ra cách, hai chú bảo mấy chú nhái rắng chờ trong tuần thôi, các chú sẽ lột xác thành ve, khi ấy sẽ làm người dẫn đường, nhờ cặp cánh mới sẽ bay xa và nhìn rộng. Các chú nhái vui vẻ ở tạm với chúng tôi.

Chuyện đời hay xảy ra bất ngờ. Một khi cây lá xanh tươi, xanh màu rục rịch thì các cậu bé loài người chú ý đến chúng tôi. Các cậu dùng dao nhỏ cắt gọn mớ rau lang về cho chó họ ăn. Ngày nào lại thiếu được tiếng khóc than của chúng tôi hòa với tiếng gió vô tư, tiếng mưa vô tình...

Lại loi chơi kéo đến thêm một

«tốp du thủ, du thực» là tụi cào cào châu chấu, bọ ngựa. Chúng tự nhiên coi khu vực chúng tôi như sân thể thao để thi chạy, thi nhảy cao, hăng máu chúng chơi xấu choàng cả nhau. Đói khát chúng cứ việc giải lao, gặm nhấm bất cứ chúng tôi, loại nào mà chúng thích. Quần áo, thân thể chúng tôi vì thế rách tả tơi, họ hàng héo chết dần dần. Ngày qua, tụi dế báo động và la làng, không rõ có gì tụi bé con mất tích. Chúng nghi lũ cào cào, châu chấu, bọ ngựa... hay là dế nhũi, hay mấy thằng nhái mò còi? Các chú nhái thật là «oan ôi ông địa» các chú chỉ xoi được ruồi, muỗi vì các chú còn bé quá cơ mà, còn hai chàng dế nhũi cứ lủi xuống đất hút nhựa của rễ cây me không thể là thủ phạm được. Lũ «du thủ, du thực» băm nhau cười khúc khích, chúng chứng kiến các nhái dế ốc tiêu bị các chú bé con chộp vào hộp cả rồi. Còn tụi chúng thân mình tiếp màu cỏ lá nên thoát nạn. Chúng bảo nhau không thêm làm chứng mặc cho mọi loài nghi ngờ hiểu lầm nhau. Các mụ dế hăm hè đòi đi kiện cho ra lẽ. Các cô kiến mới can, thôi đừng kiện cáo mất công tốn tiền bạc, mất ngày giờ và chà ịch lợi gì. Các cậu ấy còn trẻ dại, chắc hẳn nghe lời ai đi giang hồ... mai một lại về chứ gì. Mọi người lại được dịp rũ ra cười hai cái ngu của kiến và dế, trong khi các mụ dế quay vào hang rẻo tên lũ con mà chửi với nổi bực tức. Tai họa chưa hết xảy ra, các chú nhái còn khờ dại lại bị tóm cổ, các cậu bé loài người đem về móc mỗi câu cá chắc? Thôi rồi, còn đâu những người bạn tốt vẫn thường ao ước có được đôi mắt màu tím tròn vo như anh em mong tôi chúng tôi. Lũ dế hí hửng ra mặt, chúng kháo nhau: «Trời có mắt». Và những ngày kế tiếp đến phiên chúng phải khóc, vừa lệ rơi vừa bông bể đất dúi nhau đi cư. Những nhà cửa, hang hốc của chúng dù khéo đào theo nguyên tắc bình thông nhau vẫn bị ngập lụt, nhiều ngách cách mấy vẫn bị thực cây, mọc phá của các cậu bé săn dế. Không khí lo sợ cái chết bao trùm lấy các loài thảo mộc chúng tôi. Hai anh dế nhũi trốn sâu kẹt rễ me thì thoát được, ban đêm

mới dám chui lên. Hai anh dùng đôi cẳng trước quắp chặt thân gốc me sù sì, run rẩy thoát xác cho lẹ. Một và khờ nhưng mai ngày hai anh sẽ thực sự tự do, hai chú ve non buồn bã nhìn quang cảnh tiêu điều hơn cả những ngày chưa mưa. Các chú nhái dẫu còn đề hai chú ve làm tròn lời hứa. Tuy trời chưa sáng rõ, cánh hầy còn ảm, vô được chấp chững, các chú vọt từ giã chúng tôi bay vút lên ngọn me già. Những lời từ giã đó chính thật là lần cuối, làm sao đến trưa chúng tôi có thể nghe được cung buồn của các chú ve khi dời cánh các chú khờ cứng lại. Vì lúc nắng lên anh em chúng tôi bị các cậu bé hái đi rồi. Cha mẹ chúng tôi chịu đựng hết nỗi căng lịm chết dần theo sự đau đớn của ngày qua từ giây phút đó. Tôi và ba đứa em được chữa lại. Còn tất cả mấy chục đứa khác bị bóp nát, máu của chúng hòa với nước loang ra, loang đậm một màu tím u buồn, để làm mực viết lên những giòng tâm tư bất hạnh..

Tôi bị chôn cần thận, thật khó chịu, từ bé đến giờ tôi có khi nào sống trong tù túng thế này đâu. Tôi khóc hết nước mắt, bực bội tung cái vỏ áo tím, tôi biến thể và nhú mầm non xanh lên. Tôi khoan khoái khi tự giải thoát khỏi nhà tù đất ảm. Tôi có vườn nhanh kiếp sống mới như kiếp sống của cha mẹ tôi xưa. Ngày hôm sau tôi bắt gặp ba đứa em tôi từ ba góc của giàn tre ngượng ngịu lộ đầu lên. Bờ ngõ đã qua chúng tôi mừng rỡ nhận nhau vì hình thức sợi đây là môi mê này. Nhưng chúng tôi chỉ đánh đứng bốn gốc giàn tre nhìn nhau, uốn éo hai mầm lá non chào nhau thôi, làm sao « tay bắt mặt mừng » cho được một khi cái đuôi bị giữ chặt với phần vỏ ngày trước. Muốn thoát đi cũng không được vì làm sao mọc rễ để tự sinh sống lấy đây. Chúng tôi bắt lặc nhìn nhau. Tuy mỗi đứa cách nhau chừng một thước hai mà sao xa tâm với của nhau quá vậy nhỉ. Nhưng chúng tôi cũng tự an ủi là đã thoát được cái chết u buồn, lại còn hân hạnh tiếp sống cho nòi giống mỏng toi. Chúng tôi hẹn nhau, thì nhau ăn nhiều, lớn nhanh, bỏ giới... đề lên giàn cao sẽ

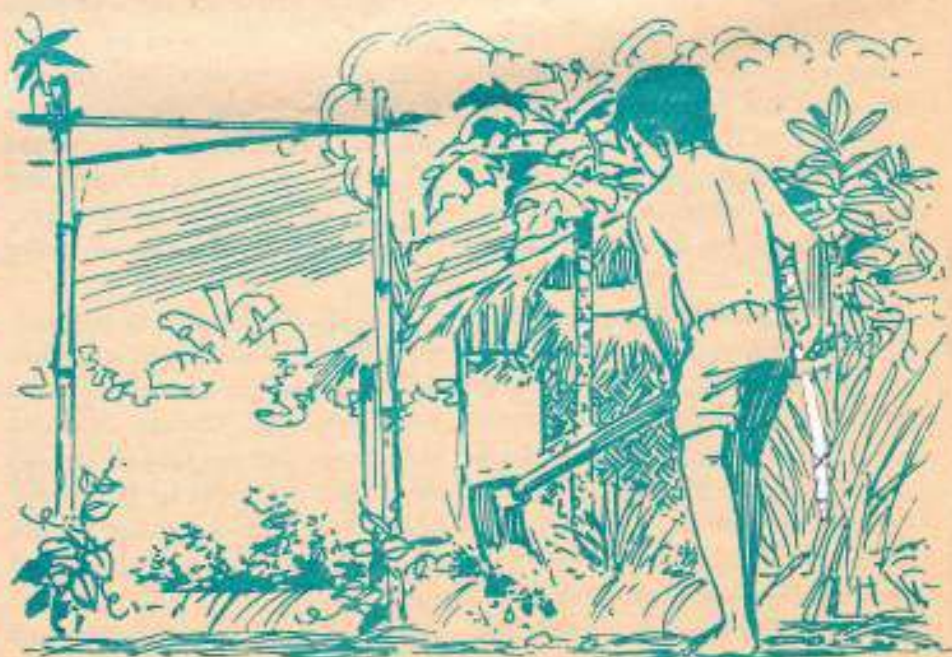
thiều nhi / 4

dễ dàng hợp mặt. Ngày lại ngày chúng tôi kiên nhẫn đợi chờ giây phút thật sự « Đoàn tụ một nhà ». Cậu bé vẫn chăm sóc giàn mỏng toi của cậu. Cậu chịu khó xới đất cho xốp quanh rễ chúng tôi. Cậu xới thật khéo sợ động dấy làm đứt rễ chúng tôi chẳng. Giúp việc đặc lực nhất cho chúng tôi phải kể 'bao nhiêu là bác trùn đất hùng hục, âm thầm cày bừa dưới mặt đất. Chúng tôi rất thuận tiện trong việc rút chất bổ dưỡng, nên vươn dài, mới có một tuần mà đã được nửa thước bề cao, còn một thước nữa mới đến nóc giàn. Lá mọc ngang hông của chúng tôi vẫn còn xanh, chưa có lá nào màu tím. Tuy lá cứ thích nhún nhảy thì thôi. Chúng tôi phải chiều ý chúng bỏ ngoằn ngoèo theo kiểu xoay tròn ốc quanh nửa vạt tre khẳng khiu này, để chúng tôi có thể xoay mình từ phía nhìn ngòm xung quanh vạn vật. Tôi cũng được dịp quan sát khu vườn trù phú bấy lâu bởi bấy con hiểu kỳ này. Phải gọi đây là một mảnh đất vá nhoe nhỏ đủ trồng rau trái vật vãnh. Cậu bé phải kỳ kèo lắm mới được mẹ cho một khoảng thước vuông làm giàn để chúng tôi leo. Trong vườn có vài bụi hành, vài bụi xả, đủ các loại rau ăn sống trừ rau muống. Vài cây hoa mười giờ, móng tay, một khóm dạ lan hương ban đêm tỏa mùi ngào ngạt. Hàng xóm của chúng tôi đấy. Họ im lặng

và thân nhiên chấp nhận sự có mặt của dân mới như bốn anh em chúng tôi, như đã từng chấp nhận phải sống và sinh sôi nuôi dưỡng loài người. À quên, còn một cụ xoài nghe nói đã ba tuổi trời rồi đấy nhưng vẫn không hoa trái gì, có lẽ đất ở đây thiếu phân bón thích hợp. Thêm hai chàng đu đủ nữa cao gần bằng cụ xoài dù mới hơn một tuổi thôi, sinh trái một lần rồi thì phải. Nhưng mắt nhìn lên chúng tôi lại thoáng thấy có hoa đu đủ trắng trắng ở gần đợt

Một hôm có vài bé gà đi lạc, chúng còn bé mà bơi mồm cứ nhặng xị cả lên, mổ rau củ của này, mổ vài quả ớt rồi rùng mình chạy đến rĩa rĩa các bé lá con tôi. Các bé lá khóc thét lên vì sợ hãi.

Thời may cậu bé đi tìm gà con rượt các bé gà đem về trả cho mẹ chúng. Hử vớ! Không khéo thì đã mang va bởi cái lũ đại đột này rồi. Hai tuần hơn thì phải, tôi sắp với tay đếm mắt tre cuối cùng. Nhìn qua các em tôi chúng cũng toát mồ hôi vì gian lao nhưng trong lòng ai cũng vui vì mục đích sắp đạt được. Cậu bé hằng ngày vẫn siêng năng tưới nước đều đặn cho vườn rau xinh xắn của mình. Cậu nung niu các bé lá mỏng toi hỏi đũa xem chừng nào có hoa có hạt đây, các bé lá vừa sợ vừa run rẩy không biết trốn đâu. Xem chừng cậu thiên vị bốn anh em

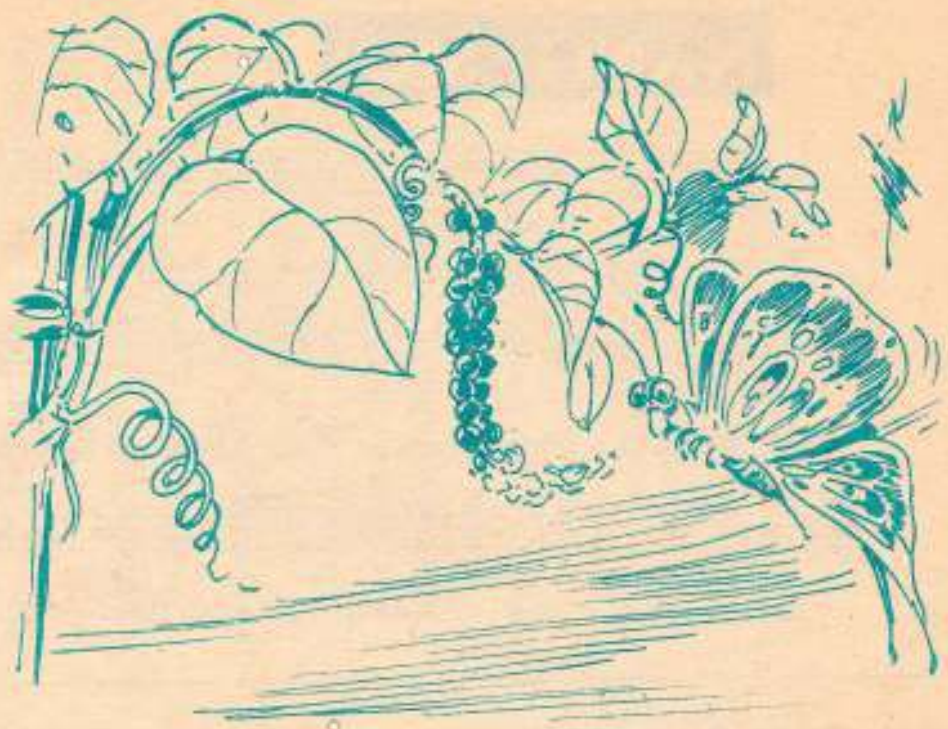

chúng tôi và cụ xoài già. Nhưng đã bảo «cụ xoài» chứ có phải «bà xoài» đâu mà sinh con đẻ cái được, cụ xoài vẫn thường rầu rĩ than van phận mình. Còn chúng tôi thì trái lại «dễ ăn, dễ nuôi» nên lớn nhanh theo giàn tre không thể tưởng được, các hàng xôm rau càng cua, rau húng, lá quế, ngò gai, bắp cải, rau dền, rau lang, cần tàu, cần ta, hành, xả... rất ganh ngấm với bốn anh em chúng tôi vì không có tài leo trèo, quán quýt... mà vươn cao với đời.

Các bé là đã bắt đầu sinh sự với nhau, chúng ngạc nhiên với các nụ hoa mới, mấy đứa con cưng của chúng tôi đây.

Vì chúng mãi hí hửng mời gọi các thợ ong xuống chơi, các thợ ong vẫn thân nhiên bay trên cao. Nay có các bé nụ, rồi hoa, các thợ ong lại xuống làm quen, chúng không ghen tị sao được. Xấu xí như chúng chỉ có lũ bướm ngây ghê tặc, nhưng chỉ để dừng chân nghỉ đôi cánh mới bởi đường xa. Tôi phải dùng bao lời khuyến ngọt ngào mãi chúng mới tạm vơi lòng. Lại thêm một sự rắc rối khi các bé lá với cái áo tím xinh đẹp lộ diện. Các lá lớn cầu nhau, vô duyên càng vô duyên hơn. Chữ ngây xưa ai đã nuông chiều chúng? Cái tội này sống ở đây xem chừng không xong, chưa gì đã tiềm tàng tính tình ích kỷ sống cho riêng mình. Đầu có được như hoàn cảnh sống của chúng tôi ngoài thiên nhiên thuở ấy, vì nơi đây «nhà ai nấy ở» không ai giao thiệp với ai. Tất cả mọi người đều lo kiếm sống, hằng hái sinh sôi nảy nở, càng tăng trưởng tốt tươi càng sớm vào nhà bếp của chủ nhà. Nhưng đã vương mang kiếp đời như vậy, biết sao hơn, cứ cầm cụ hút chất đậm, hút thần khí rồi cứ thăm câu chuyện còn sống sót. Nếu bị cắt một phần thân thể vẫn phải chấp nhận, không biết thăm lắm buồn hay vui dè dặt rồi lại sống đó chờ ngày bị cắt bớt... đúng bữa dần cho các môn rau dấy sinh tố.

Này các con ơi! (Lá từ điệp xanh, từ điệp tím, nụ xanh, hoa trắng, hạt xanh, hạt tím...) các con đừng gây gổ với nhau nữa, các con cũng bổ mẹ sinh ra cả mà, sao lại không ý thức như vậy hỡi các bé thơ dại? Anh em

một nhà mà ghét bỏ nhau như bầu với bí sao đành? Làm cách nào các dây mồng tơi chúng tôi trở về nguyên quán vui đời mộc mạc không nhiễm «xa hoa phù phiếm» của chốn «tù túng cám dỗ» làm hư tính thiện muôn loài. Chẳng thả làm «hoa hèn, cỏ dại» bỏ vơ vẩn dưới đất, chứ vui chị cái đời «lầu cao, cửa rộng» mà chỉ có thể quanh quẩn trong một phạm vi giới hạn bắt buộc này. Rồi thắm thía nỗi lòng đắng sinh thành, các bé con đã hết xa lạ với nhau. Chúng đã biết tuân tự giúp đỡ lẫn nhau. Các lá lớn nhường chất bổ cho các lá vừa vừa, các lá vừa vừa nhường cho các lá bé, các lá bé nhường cho các lá non mới ở tận đầu dây cử mãi phiêu lưu. Tôi sung sướng cảm thấy chúng riu rít chuyển lưu nhựa sống trên ông dây thân mình căng tràn và dài gần hai thước rồi. Các lá lớn gần gốc rễ vui lòng ăn uống sau cùng nhường cái ngon cho các em còn yếu đuối và ở tận ngọn xa xôi. Nếu không vì quần xoắn thân tre chịu ý các con, một phần để tợ các rễ phụ ra bám cho chặt bốn anh em chúng tôi đã gặp gỡ nhau lâu rồi. Hơn hai tháng dài trôi mau như các đám mây chuyển chỗ nước mưa trên trời chờ ít ỏi gì. Bốn anh em chúng tôi lại như trò chơi «năm mươi» ló mặt tận ngọn nhìn nhau khuyến khích. Bấy lâu nay chúng

tôi chỉ thấy phần thân, phần bụng đầy đầy con cái đang công trên lưng mà thôi. Chúng tôi quên bao nhọc mệt cố rút chất đậm đêm ngày, giá mà còn các bác trùn đất nhỉ. Tiếc thay, cậu bé chủ nhà lại không hiểu công dụng của các bác trùn đất, cậu đào xới lên bắt gặp là cho vào lon thiếc ngay. Trong đầu cậu nghĩ rằng, một công mà hai việc: Một là trùn không thể «ăn phá rễ rau», hai là móc trùn vào lưới câu... thật tiện. Còn thần khí, các chàng du đũa, cụ xoài với các tàn lá mạnh mẽ che trên đầu chúng tôi đã hút chặn mất nhiều rồi. Cuộc sống bây giờ lại điêu bông con cái nên khô khản chật vật lắm thay. Bởi vậy ngày gặp mặt của anh em chúng tôi còn phải chờ gần tháng nữa mới chạm tay nhau. Ôi! Nói sao cho hết nỗi vui mừng. Anh em chúng tôi gặp nhau mừng mừng tủi tủi kể lẽ hân huyên, có lúc lại khóc vì sung sướng làm lũ con đồng đúc ngơ ngác không rõ chuyện gì xảy ra cho các đắng sinh thành. Có lẽ các em tôi cũng đã giải quyết các vấn đề xích mích giữa các bé bên ấy. Bây giờ nom bọn trẻ vui vẻ và hòa thuận nhau lắm. Chúng đã hiểu biết mối liên hệ bà con với nhau rồi và thân ái chơi cùng nhau, giỡn cùng nhau. Mối liên quan mật thiết của bà con nơi xứ lạ quê người bây giờ càng trở nên chặt chẽ

NẮNG MỚI

Trần Long

Nắng đã về đây, nắng ngập hồn say Nắng tươi chan

hoa, chạm chôn trên hoa lá. Nắng thấm nguồn thơ nắng

đẹp trong mơ Nắng mới dim hừng trong gió ru thiên nhiên.

và bền vững hơn theo mạch sống của bốn dây mỏng tơ chính yếu càng ngày càng quăn quít vươn xa, vươn dài ra... Mà không chặt chẽ sao được, rồi nùi nũa là khác, bởi các bé con rượt bắt nhau qua các ô, luồn lỏi thật hóc hiểm khiến chúng tôi càng gần gũi và dễ an ủi nhau hơn. Kệ, vậy càng vui chứ sao! Chúng tôi thành thạo và an lòng với cuộc sắp đặt của tạo hóa. Đại gia đình chúng tôi bây giờ rậm rạp và đầy đủ cả hai mươi bốn ô giàn tre mỏng bắc ngang giàn chính. Hằng ngày chúng tôi đón nhận bao buồn vui bao chuyện lạ xảy ra mỗi. Chúng tôi rất hoan nghênh các cánh bướm, cánh ong vừa ghé trò chuyện vừa đem phần nụ này bôi vào nướm nhụy cái của hoa khác làm cho các con chúng tôi mau lớn. Và trái lại rất ghét bọn cáo cáo, châu chấu, bọ ngựa... May thay mấy tên vô trật tự này chỉ thỉnh thoảng đi lạc vài tên, chúng thích vô trường gặp ghèn dưới đất hơn trên sân tre. Cái bọn bắt tài làm gì dám choàng nhau trên võ đài cao này, có mà sợ ý rơi gãy gãy, lộn cồ ra. Lâu lâu lại có mấy trụ bộ hung, họ rầy hồi hám đến thăm dò, đôi mắt lộ ra ngầu về bất lương. Đại gia đình chúng tôi chịu lép xuống nước mời các bạn làm ơn đi chỗ khác, các bé nó sợ... Mấy trụ ậm ừ rồi vô ngay xuống các đồng phân. (Khùng khiếp). Ấy lại còn mấy ranh vẹt con nứa chứ,

các ranh vẹt này hầu ăn và rửa rồi thật hỗn tạp, thứ gì cũng đưa mỗ tấp sòng sọc. Cậu bé chủ nhà lại bị mẹ cậu mắng cho một trận, bà thứ gì cũng trông, bà thứ gì cũng nuôi, trông và nuôi đều không coi chừng, gà vịt thì đi bậy, phá hết rầy cái... Cậu bé tức mình vác chổi rượt mấy con ranh vẹt ngu si, bắt nhốt kỹ vào chuồng. Nếu cậu không chăm vạch lá bắt sâu cho thì thiệt hại cho gia đình chúng tôi không nhỏ. Số là các chị bướm quả nặng bụng đã để lại vô số trứng sâu với chất nhựa thật dính trên thân hình các bé lá. Các bé lá thật vô tư không một cảm giác nặng nề mà còn thích thú với các đốm trắng trắng. Cho đến khi cậu bé phát giác thì chúng đã phát triển thành sâu con. Vì môi trường của chúng là ở các lá cái, nên ở đây chúng miễn cưỡng gặm lụng ử oải, sức tàn phá không nhanh tí nào. Cậu bé hốt hoảng tận diệt các sâu phá hoại này, bóp chết và cho vịt ăn ngay. Nhưng xui xẻo cho chú nhện vườn đang giăng lưới rộng bên dưới giàn, cậu bị cựa tức quét sạch luôn. Cậu dọn sạch chỗ chơi nhà chòi, dạy các em học i... tờ. Cũng nhờ ý định đó mà cậu đã ngăn mẹ cậu không để bà cắt các lá mỏng tơ ngon đem nấu canh. Bà chiều con luộc tạm rau lang, rau dền vậy.

Tại họa chưa chịu buông tha đại gia đình chúng tôi. Ngày sau chưa có trận mưa nào vừa có gió to vừa có hạt lớn đến như vậy. Từ bốn tháng nay chúng tôi mong những giọt mưa rơi nhẹ mát và ướt rượt bao nhiêu, thì nay chúng tôi kinh hoàng bấy nhiêu. Nếu để chúng tôi «kém văn minh» như xưa, nghĩa là bỏ ngồng nghênh dưới đất không giàn chống thì đỡ cho chúng tôi biết mấy. Chúng tôi sẽ xuôi theo gió cho dù gió có thổi mọi chiều vẫn sẽ không làm gì được cái «nhu», mềm mại oại của chúng tôi. Cả đến các hàng xóm của tôi dù ươm tằm và cứng cáp cách mấy cũng phải rên la trước nguy cơ bất ngờ. Họ không sao tránh khỏi những lần nước phủ phàng như những ngọn roi quật xuống lá cành đau đớn. Cọ xoài ốm nhách gần guốc lăm mà còn run cầm cập. Mấy hoa đu đủ, hoa dạ lý, hoa móng tay, hoa mỏng tơ... ngờ ngàn rụng là tả. Cành lá nào bấp thiêu sức đều rơi tàn nhẵn. Số phận của đại gia đình chúng tôi là bị nát hơn hết. Giàn tre xinh xắn nhưng mỏng manh của cậu bé thực hiện cố gắng yếu ớt nốt, chống không nổi gió bão. Cậu bé thì không ra khỏi nhà được: lúc ấy, chúng tôi phải đoàn kết lại để tự cứu chúng tôi. Chúng tôi nắm chặt tay nhau, can đảm quyết không sờn với gió thét trời gầm, dằn dai và đần

chặt như một mảnh lưới, đại gia đình chúng tôi nguyện bền vững, «sống chết có nhau». Nhưng sức trời đã thắng, một luồng gió xoáy thổi thốc nhanh giết phăng bốn cái chân giàn tre. Chỉ có làm hại được chừng ấy, chúng tôi đau đớn ngã rạp xuống bãi rau lang, rau dền với nụ cười khổ héo, bốn anh em chúng tôi đã sấp lìa khỏi cuộc đời với mớ rễ còn chẳng chít ăn sâu vào lòng đất lạ. Lũ con cháu lặng người trước tóc tang, hàng xóm rau cải ngậm ngùi sụt sùi, không rõ họ khóc than vì hay đau đớn trước sự dễ bẹp bất đắc dĩ của đại gia đình chúng tôi làm họ gầy rạc cả đi...

«Sau cơn mưa trời lại sáng» Câu đó không đúng với chuyện buồn của chúng tôi chút nào. Tưởng mong chết về «nơi chôn nhau cắt rốn» để đầu sắp gửi thân «nơi đất khách quê người» mà chưa giúp ích gì cho ai cả, thật tội hồ lắm thay! Sáng qua chính cậu bé là người khổ tâm hơn tất cả, thêm phiền não khi mẹ trách: «Phải hôm qua để mẹ hái nấu canh cho xong, bây giờ đập nát hết có nước cho vịt ăn». Thôi rồi số phận chúng tôi đành kết thúc vô lý vậy sao, lũ ranh vặt ngày xưa chắc đã lớn và ăn khỏe, chúng không tha đại gia đình chúng tôi một cái rễ con, một cái hạt bé nào... Than ôi! Cậu bé vừa dọn dẹp vừa khóc tí tễ nghe buồn thêm. Mẹ cậu phải an ủi: «Có nín không?» ba mày về nói ông đóng giùm cái giàn khác thiệt chắc chắn, bày chuyện quá xá...» Cậu bé đã ngưng sầu, nhất thật kỷ những hạt tim, hạt xanh. Cậu tiêng tiếc khi phải vất chúng tôi vào chuồng vịt, bao công lao gây dựng chăm sóc gần nửa năm trời lo âu theo từng thời tiết, biết lúc nào mới có được tình trạng như xưa: xanh tươi, đẹp đẽ, mát mắt, ưa nhìn... (?)

Chúng tôi lịm dần dần trong bao nỗi niềm phức tạp. Dây và lá như chúng tôi vào miệng người hay vật cũng vậy mà thôi. Đó là luật trường tồn, hòa hợp thích nghi cho mọi loài trên quả đất này mà. Chỉ xót thương lũ con cháu từ đây sẽ ra đời một mình, chịu bao gian lao khổ nhọc, nối tiếp hoài cái chu trình luân quần

của loại mồng toi. Trước phút lâm chung chúng tôi mong sao con cháu sẽ thích ứng với đời mới (chúng quen sống tù túng rồi). Chúng tôi làm tròn phận sự, bỏ nhanh, giòn vui quanh giàn chống bằng cây tràm cứng chắc, và chiều cao cái giàn sẽ thấp hơn cho chúng bớt phí sức. Chúng sẽ sinh sôi nảy nở nhanh chóng hơn chúng tôi để mau làm vòm chồi mát rượi bóng râm cho các em bé nhỏ loài người chơi trò dạy học, lấy mực làm bằng chính máu tim các hạt mồng toi chúng tôi... Đó là một phần nào ý niệm nhỏ nhoi và nên thơ mà chúng tôi đã tìm tới mãi mới nghĩ ra chúng tôi có phần nào ích lợi, ngoài việc bị dùng để nấu nồi canh ngọt lịm... Vĩnh biệt tất cả...

Đó là chấm dứt một quãng đời ngắn ngủi, tuy giới hạn nhưng vẫn âm thầm hoạt động của một giàn mồng toi. Đó là khi qua cơn bão cậu bé vắng lời mẹ, do dự ném giàn mồng toi đã rút hết các rườn tre gãy vào chuồng vịt. Đó là khi một giàn mồng toi khác sắp sửa đi vào chu kỳ tuần hoàn của cha mẹ chúng... Và còn khi nào chúng ta sẽ nhìn các cậu bé viết trên tập những hàng chữ vụng về bằng mực tim mồng toi, trong khung cảnh mộc mạc quê nghèo ấy ??? Thời gian sẽ trả lời câu hỏi đó...

PHAN KHƯƠNG THÁI
(Thương về xứ Mỹ)

TRANH KHÔNG LỜI

Cười

NÓI CHỮA

Hai người bạn cũ gặp nhau giữa phố bất ngờ. Sau câu xã giao, hai người không biết nói gì nữa cả. Anh bạn thứ nhất tên Duy vội phá tan bầu không khí im lặng bên chỉ người đàn bà đứng bên lề đường:

— Cái bà đó trông xấu tệ!

Người bạn nói:

— Thế à? Vợ tôi đấy!

Anh Duy vội chữa:

— Ồ! không! tôi nói con bé đứng đằng sau bà đấy!

Người bạn đáp:

— Nó là con gái của tôi đấy!

Duy lại nói chữa:

— Không không, tôi muốn bảo rằng chiếc áo nó mặc xấu quá.

Người bạn đáp:

— Xin lỗi «ông», sao ông lại chê sản phẩm của tiệm tôi?

Duy: ??? !!! ơ ơ !!! ???

KÈ CÔNG

Một bà thân chủ thấy bác sĩ đòi tiền khám bệnh quá đắt, liền nói:

— Tôi đã từng đến đây khám bệnh nhiều lần, giúp bác sĩ kiểm được nhiều tiền. Tôi là thân chủ của bác sĩ.

Bác sĩ đáp:

— Nhưng bà nên nhớ rằng lúc con gái của bà lên cơn sốt, tôi đã tới khám bệnh cả chục lần rồi.

Bà nọ cãi lại:

— Bác sĩ nên nhớ rằng nhờ con tôi đem bệnh sốt vào trường và lây cho tất cả học trò bệnh đó. Nhờ vậy bác sĩ mới có dịp phát tài kia mà...

NHẬT DIỄM PHƯỢNG
(NGUYỄN THỊ HỒNG)

CÓ ÁNH SÁNG

Trong lớp thầy Minh đang giảng bài.

— Đồng đánh bóng ta thấy có ánh sáng chói, em nào cho thêm ví dụ.

Lại: — Thưa thầy tôle lũng có ánh sáng.

Thầy: ??? !!!

NGUYỄN CÔNG BÌNH

Ô CHỮ CHIM SÂU

(xem trả lời trang 27)

NGANG :

- A— Loại quả tương tự như quả đào — Thêm Đ vào đầu sẽ thành tiếng trái ngược với tiếng «đấy».
B— Mặt trời cho ta... — Tiếng reo
C— Sản phẩm lấy được từ biển — Trái với đối
D— Giống như... — Cha của cha ta
E— Trả lại (tiếng Hán)
G— Em anh
H— Mẫu tự thứ bảy

DỌC :

- 1— Cây lúa khi nhỏ
2— Tên thật vua Gia Long

- 3— Động vật tương cận của ếch
4— Bùn lầy
5— AS — Trái với mập
6— Có nghĩa là ơn (viết ngược) — Con mưa vừa dứt (bỏ chữ đầu)
7— Đa số dân Việt Nam sống về nghề... (viết ngược)
8— I — Anh
9— Trái với nhẹ
10— Hát — Zéro,

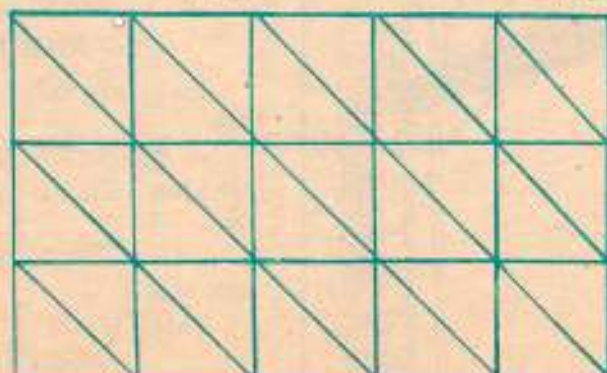
TUẤN SINH
(Tam Kỳ)

NHỨC ỚC

Vũ thử đồ các bạn làm sao vẽ cái hình linh kinh này. Dĩ nhiên là chỉ

một nét thôi, bạn không được nhắc hát lên nha. Chúc các bạn vẽ được.

(xem trả lời trang 15) LÂM VŨ
(Đà Nẵng)

thiên nhĩ/8

Đố vui kỳ này

Đồng hồ của A chậm 10 phút nhưng anh ta lại tưởng nó nhanh 5 phút. Còn đồng hồ của B nhanh 5 phút anh ta lại tưởng nó chậm 10 phút. Hai người làm ở một sở mở cửa vào lúc 8 giờ. Vậy A và B, mỗi người đến sở làm vào lúc mấy giờ.

(Xem trả lời kỳ sau)

TRẢ LỜI ĐỐ VUI KỲ TRƯỚC

Các em gấp tờ giấy lại thành nhiều nếp theo kiểu gấp đèn xếp rồi đặt lên 2 miệng ly. Tờ giấy sẽ trở nên vững vàng có thể đặt cái ly thứ ba lên mà không bị rớt xuống.

ĐỐ VUI

1) Danh từ toán học mà gạch 1 gạch vào thì thành ra 1 danh từ Vật lý. Đó là danh từ gì?

2) Mẹ đi chợ về đưa cho Ti 25 cái kẹo trước khi chia mẹ lấy lại 2 cái và nói Ti: 1/2, Tèo 1/4, Bé 1/8, Bé xiu 1/12 có 23 cái làm sao mà chia.

(xem trả lời trang 12)

**Cây thước dính
trên bàn tay**

I. Trình diễn :

1) Nắm 1 cây thước bẹt trong lòng bàn tay trái, mu bàn tay ở trên, thước ở dưới (hình 1)

2) Xòe bàn tay ra, cây thuốc vẫn không rớt! Lúc này bàn tay mặt nắm lấy cổ tay trái. (hình 2)

3) Khán giả có thể nghi ngờ ta đã dùng ngón tay bên mặt giữ cây thước. Bạn xóa bỏ điều nghi ngờ này bằng cách trình diễn lại một lần thứ hai lần này bạn tay mặt lùi ra xa hơn, để khán giả thấy khoảng cách tới cây thước quá xa, không thể dùng ngón tay mà giữ thước được (hình 3).

II) Xảo thuật :

Rất giản dị : — lần trình diễn trước, quả là bạn đã dùng ngón tay trái bịt mắt để giữ cây thước khỏi rớt xuống (hình 4)

— Ở lần trình diễn sau, bạn đã
gài sẵn trong tay áo 1 cây bút chì.
Lần này bạn dùng cây bút thay cho
ngón tay, đẩy nó ra khỏi tay áo và
dùng nó giữ cho cây thước khỏi rơi.
(hình 5)

— Trò trình diễn 2 lần theo thứ tự như trên: lần trước khiến khán giả tưởng như đã khám phá được bí mật của bạn. Lần sau họ, sẽ hết nghi ngờ và trò trình diễn trở nên hào hứng hơn.

(Hình và tài liệu của ảo thuật gia Kassai)

(五)

(2)

(四)

1992

697

TRANH KHÔNG LỜI

EM TẬP VIẾT VĂN

Bài 4: VĂN ĐỀ TÌNH TIẾT TRONG TÁC PHẨM

Theo quan niệm cổ điển, một tác phẩm phải có nhiều tình tiết éo le. Nghĩa là nhân vật trong truyện phải trải qua nhiều cảnh ngộ. Cảnh ngộ càng khắt khe, người đọc càng thương cảm. Rồi tới hồi kết cục, bao nhiêu cảnh ngộ éo le đều được giải tỏa, người hiền sẽ gặp lành, kẻ ác sẽ bị quả báo. Và bao giờ nhân vật chính cũng lại được trở về sống chan hòa hạnh phúc. Viết như thế được coi là có hậu. Văn chương không có hậu không phải là văn chương được tiếp đón nồng hậu nếu không nói là bị chê bai.

Theo quan niệm bây giờ, một truyện có nhiều cảnh ngộ éo le, hầu như chỉ được xếp vào loại truyện giải trí. Một tác phẩm nghệ thuật không cần thiết phải tìm điểm tựa ở những tình tiết éo le đó. Nhưng tính cách nghệ thuật được thể hiện qua những vấn đề mà tác giả đặt ra cho khung cảnh xã hội đã được mở trong tác phẩm. Những băn khoăn, những thắc mắc, những ước vọng của nhân vật trong tác phẩm chính là những băn khoăn, thắc mắc và ước vọng mà tác giả muốn gửi đến người đọc. Chính bởi tác phẩm nghệ thuật có tính cách phản ánh trung thực đời sống như vậy, nên tác phẩm nghệ thuật không thể nào dung nạp thiếu nhi/10

những nhân vật, những cảnh ngộ chỉ có trong trí tưởng tượng của người viết mà không thể có ngoài cuộc đời.

Đại loại như muốn hạ giá nhân vật phụ thì tả nhân vật ấy xấu đủ mọi phương diện. Mặt xấu, tóc xấu, miệng xấu, tính nết xấu, lại keo kiệt, bủn xỉn, nghèo khó và gặp toàn sự sui sẻo cả.

Còn muốn tôn nhân vật chính thì người ấy tốt đẹp đủ mọi phương diện, như trên đời không có ai tốt đẹp hơn.

Thật ra trong cuộc đời, mọi sự vật đều có cái hay, cái dở của nó. Một ngòi bút thông minh là một ngòi bút biết giữ sự quân bình giữa hai thái cực ấy để có thể thể hiện được những con người phù hợp với hình ảnh ngoài đời sống.

Các tình tiết cũng vậy. Chúng tôi không khuyến khích các em giới hạn tối đa việc diễn tả những tình tiết, những diễn biến trong mỗi đời sống nhân vật. Nhưng chỉ khuyến khích các em, khi đưa nhân vật vào một cảnh ngộ nào, thì diễn tiến phải hợp lý, không nên xếp đặt thái quá để trở thành giả tạo, khó tin, khó thấy xảy ra ngoài cuộc đời.

Trong cuộc thi sáng tác về « Gia đình mến yêu » đợt I vừa qua, nhiều em đã mắc phải lầm lỗi này. Các em muốn đề cao tình mẫu tử. Một số các em đã dựng lên một công thức gần giống nhau, đại loại như sau:

- 1) Gia đình thật nghèo.
- 2) Mẹ buồn thúng, bán bưng để nuôi con ăn học.
- 3) Rồi một hôm trời mưa bão dầy trời, mẹ bán hàng ế ẩm phải đi lang thang rao hàng đến đêm khuya.
- 4) Rồi một tai nạn xe hơi xảy ra.
- 5) Kẻ giàu có, đang tâm phóng xe bỏ chạy.
- 6) Con chạy bỏ đến ôm lấy thầy mẹ khóc nức nở.
- 7) Mưa vẫn rơi dầy trời.

Câu chuyện như thế không phải là không có thể xảy ra. Nhưng chỉ nên coi đó như một trường hợp đặc biệt. Nếu tác phẩm chỉ đưa những trường hợp đặc biệt, ít xảy ra trong

thực tế, là tác phẩm thiếu tính cách nghệ thuật. Các em nhớ kỹ điều đó. Thật ra, muốn diễn tả tình mẫu tử các em không cần phải cầu kỳ đưa ra những câu chuyện nhiều tình tiết như thế. Các em chỉ cần tả lại tiếng ru của bà mẹ trên võng, tả lại những cảm nghĩ khi bất chợt thấy mái tóc của mẹ đã đổi màu muối tiêu mà từ lúc nào không ai chú ý tới, hoặc chỉ cần tả lại cái phút đột nhiên nhìn thấy bàn tay của mẹ rờ lên trán mình khi đau ốm, bàn tay không còn mềm mại nữa, bàn tay đã khô cứng, chai dầy, nhăn nhúm, bàn tay khác hẳn bàn tay nuột nà ngày xưa mà trong trí nhớ vẫn đinh ninh là như vậy. Một lời ru tha thiết, một mái tóc đổi màu, một bàn tay chai cứng, một trong ba ý ấy, các em cũng có thể viết được một truyện ngắn hay để diễn tả tình mẫu tử.

N.T

(còn nữa)

BÀI TẬP KỲ NÀY

Chọn một hôm em nhìn thấy mái tóc của mẹ đổi sang màu muối tiêu từ lúc nào mà do thói quen hàng ngày, em không chú ý tới. Em diễn tả lại cơn xúc động đã đến với em trong giây phút đó.

PHẦN SỬA BÀI TẬP SỐ 57

Bài tập ra ở số 57 được các em tham dự rất đông đảo. Tòa soạn trích đăng một vài bài kèm theo nhận xét để các em cùng coi chung. Tuy nhiên, những bài không trích đăng cũng đều được sửa chữa kỹ lưỡng và gửi hoàn lại các em theo địa chỉ các em ghi ngoài phong bì kèm với bài tập.

BÀI TRÍCH ĐĂNG 1

Cô bé vừa bước ra khỏi nhà lồng chợ thì cơn mưa đổ ào xuống. Những hạt mưa thật to làm cô bé ngại ngùng mặc dầu cây lù vàng xinh xắn cô có đem theo (1)

Nhìn thức ăn còn ế hễ (2) trong gió, cô bé vội giương dù, ôm chiếc giỏ lên cao cho khỏi ướt rồi mạnh dạn bước đi trong màn mưa dày đặc.

(xem tiếp trang 15)

CÂY THẦU DẦU

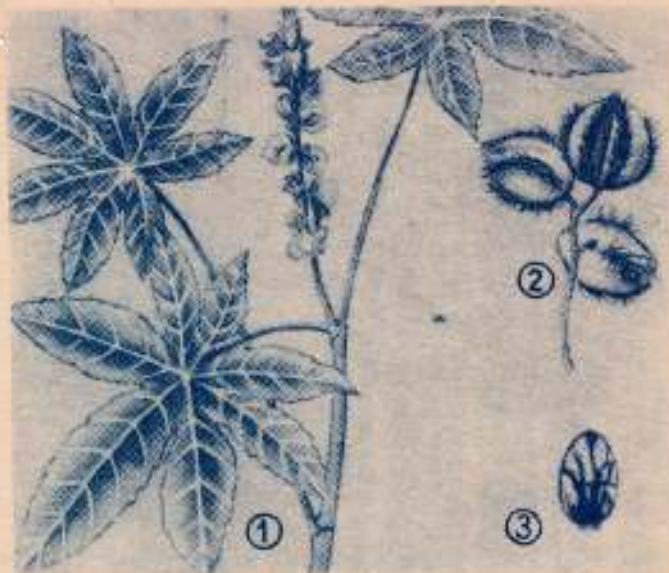
Nguyên thủy, cây thầu dầu mọc tại các thung lũng và đồi thấp tại miền trung Phi Châu. Sau khi khám phá được những ích lợi của nó, người ta đem giống về trồng tại Ấn Độ và từ đây nó lan tràn khắp các vùng nhiệt đới, ôn đới trên sang đến Mỹ Châu. Tại Âu Châu, mãi đến thế kỷ thứ 16 người ta mới trồng loại cây để làm cảnh, chưa nghĩ đến tính cách kỹ nghệ của chúng. Ngày nay, người ta đã trồng thầu dầu để khai thác về thương mại và kỹ nghệ. Ngay tại Pháp, diện tích trồng thầu dầu đã chiếm một tỷ số khá cao so với các loại cây khác. Trái lại ở Việt Nam cũng như một số vùng nhiệt đới nó mọc lên như một cây hoang ngoài đất trồng, bên vệ đường chen lẫn với các cây khác và chỉ sống được từng năm một.

Thầu dầu mọc tại Việt Nam rất nhiều (nhất là miền Bắc các vùng đồng bằng và đồi núi như Hải Phòng, Hòn gay, Cẩm phả... Thái bình, Hưng yên...) nó thuộc về loại thầu dầu thấp, cao không quá 2 thước và chỉ có 2 loại: Thầu dầu tia và thầu dầu trắng.

Hình dáng thầu dầu rất thô kệch thân tương đối to, khẳng khiu và có từng đốt như cây khoai mì (sắn tàu) ruột cây xốp. Lá tương đối lớn, cuống lá mọc từ đốt cây và mỗi cuống mang một tàu lá chia làm 7 mảnh trông tựa tựa như lá sắn tàu, nhưng thanh và rất đẹp mắt. Bông thầu dầu nở không theo mùa. Màu vàng nhỏ li ti kết thành từng chùm ở ngay kẽ cuống lá và thân cây. Khi hoa tàn kết trái cũng thành từng chùm màu xanh và bao bởi một lớp bì dày. Ngoài vỏ có gai lôm chôm trông tựa như trái chôm chôm. Quả chín mang màu nâu sẫm và tự tách ra làm 3 phần mang một hạt thầu dầu no tròn đầy dầu hoặc màu nâu hoặc màu đen tùy loại.

Tại những vùng khai thác thầu dầu, người ta đã nghiên cứu cách

1. Lá
2. Quả
3. Hạt

trồng tỉa rất có kết quả:

Thầu dầu ưa những vùng đất ẩm thấp và khuất gió. Ở những điều kiện này thầu dầu tăng trưởng rất mau. Người ta bắt đầu trồng thầu dầu vào giữa mùa xuân, khi khi trời tương đối ấm áp và gió mưa dịu dịu. Trồng thầu dầu bằng hạt. Mỗi hốc cách nhau chừng 1 thước. Năm tháng sau, thầu dầu sẽ nở bông và trái chín. Trái thầu dầu chín ở dưới thấp trước và trên ngọn sau. Hai trái phải rất cẩn thận và dùng nhíp công chứ không thể dùng máy móc như các loại trái cây khác. Trái được đem về mang phơi tách lấy hạt và ép dầu: gọi là dầu thầu dầu.

Người cổ Hy Lạp xa xưa đã biết đến được tính của loại dầu này. Họ biến chế thành một thứ cao dán ngoài da để chữa các mụn ung nhọt. Ngoài ra họ còn dùng như là một mỹ phẩm dùng để giữ gìn cho da dẻ các bà các cô khỏi khô và mốc, nhất là làm mịn da mặt. Tuy vậy, mãi đến thế kỷ thứ 18 dầu thầu mới được khảo sát một cách tường tận trong giới y khoa và năm 1788 các nhà y học tại Luân Đôn mới cho liệt kê cây thầu dầu vào tư điển y khoa và được coi như một dược phẩm quan trọng.

Cũng vào thời kỳ này tại Hoa Kỳ ngành điều chế dầu thầu dầu đã trở nên một kỹ nghệ quan trọng và rất phát đạt. Riêng tại Âu Châu tỷ lệ dầu thầu dầu chiếm tới 50% một tỷ lệ kỷ lục so với các dầu khác.

Dầu thầu dầu chính hiệu con nai vàng là thứ có màu vàng phơn phớt xanh, khi lắc lên thấy hơi lộn cợn đục.

Ngày nay dầu thầu dầu rất thông dụng trong các nhà máy vì những đặc điểm riêng của nó:

- Có thể tồn trữ tại một nhiệt độ rất cao hay rất thấp mà không thay đổi tính chất.

- Mềm dẻo.
- Không hay bắt lửa.
- Tinh khiết tự nhiên.

Những bộ máy nhỏ và tinh vi người ta đều bảo trì bằng loại dầu này. Ngoài các đặc tính trên, người ta còn dùng nó để:

- Chế tạo màu vẽ
- Thuộc da
- Làm savon thơm
- Thuốc chải đầu làm cho tóc mềm và óng mượt.

Trong dầu này chứa chất ricinine và ricine chất alebumine và số một lượng chất độc. Tuy nhiên không có quá nhiều trong dầu. Nhưng trái lại, hạt thầu dầu phải hết sức cẩn thận khi dùng nó. Chỉ cần một vài hạt thầu dầu lẫn trong thực phẩm cũng đủ làm cho chúng ta bị ói mửa, đau bụng kinh khủng rồi đi tả rất khó chữa. Nếu ăn phải nhiều, sẽ mắc phải chứng kiết lỵ, ói ra máu đôi khi chết người.

Vì những chất độc hại như vậy mà sau khi ép lấy dầu, bã còn lại chỉ đem bón cây không thể dùng để nuôi súc vật được.

ĐUA VỚI CHỮ NGHỊCH VỚI SỐ

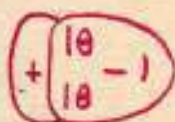
Với các con số 1, 2, 3... hay chữ C, chữ S... chúng ta có thể biến chúng thành những hình dạng rất vui mắt. Ngoài việc vẽ, trò chơi này còn giúp cho óc tưởng tượng và sự

sáng tạo của chúng ta thêm phong phú nữa. Hôm nay, Văn Anh xin vẽ vài hình để làm thí dụ cho các bạn thấy rõ hơn.

• ÔNG Y TÁ :

$$\begin{array}{r} + 10 \\ 10 - 1 \end{array}$$

Tính cộng tính trừ

Thêm 2 cái
khung thành ông y tá.

• CHÚ GÀ

Chữ C xinh xinh

Số 3 nối liền

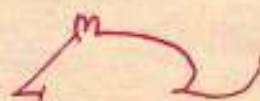

A ! Chú gà con

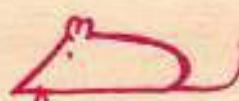
• CON CHUỘT :

Số 3 nằm ngang
cạnh con số 4

Vẽ thêm số 2
rồi là số 1

Chú tí đây rồi.

• MUÔI MỨC CANH :

Viết Nam hình chữ S

Thêm quả trứng gà vào.
Em có muôi mức canh.

• CON CHIM :

Em vẽ chữ f. Thêm mỏ thêm chân

Đóng rồi ! cô chim.

Chúc các bạn sáng tác được nhiều
hình đẹp qua các con số và 24 mẫu
tự.

VĂN ANH

TRANH KHÔNG LỜI

Giải đáp Đố vui :

1— Diện tích — Diện tích

2— Mượn mẹ một cái là 24
cái, xong chia ra, cuối cùng cộng
lại tất cả vẫn là 23.

BÍCH PHƯƠNG (TV)

Một nhà sáng chế Hoa Kỳ vừa
mới tung ra thị trường động cụ đặc
biệt dành cho khách du lịch hay cắm
trại. Đó là máy khâu tỳ hùn (Mini-
gewing-machine) chạy bằng điện hay
pin.

Dù nhỏ bé, nhẹ nhàng, gọn ghẽ
lại dễ sử dụng, máy có đủ khả năng
may, mạng, vá, thêu, gấp nếp,
viền cùng đơm khuy như máy khâu
thường.

LOÀI BÒ SÁT

VỊT MÒ

1 — Con vật to nhất :

Năm 1840 trong vịnh Bengale (Ấn Độ) người ta giết được 1 con Cá Sấu nước mặn Đông Nam Á Châu, dài 10th5 và cân nặng 3.050kg. Nó chuyển ăn thịt, sống trong biển và được thấy khá xa bờ biển. Nó bắt được con gì là ăn tuốt và tấn công cả người nữa.

2 — Rắn dài nhất và ngắn nhất :

Con Trăn gió hay Măng Xà, màu vàng ứng, nâu và đen là con Rắn dài nhất. Nó sống ở Mã Lai, Diên Điện và Đông Dương, con dài nhất là 8th50.

Con Rắn ngắn nhất là Rắn Sâu, ở Tây Nam Hoa Kỳ chỉ dài có 11 phân. Con Rắn độc dài nhất là Rắn Hồ Mang Ấn Độ (Cobra), 1 con bị giết ở Thái Lan dài tới 5th59. Ở nước Pháp có giống Rắn dài nhất lại không độc đó là Rắn nước ở Montpelier dài 4th45.

3 — Thần lằn (rắn mối) lớn nhất :

Con Thần Lằn hay Rắn Mối lớn nhất là con Cự Đà (Varan) mà người ta tìm thấy lần thứ nhất năm 1914 trong đảo Komodo (Indonesia Nam Dương) con này trông giống như con Rồng dài 3th60 và cân nặng 1100 ký

4 — Rắn nặng nhất :

Con Anaconda, 1 thừ Trăn (hay Rắn) rất lớn ở Mỹ Châu cân nặng

hơn 163 ký. Rùa biển lớn mà ít khi trông thấy trong những đảo Đại Dương Châu, cân nặng tới 600 ký và dài 2th70.

5 — Rùa sống lâu nhất :

Một con Rùa tên là Tui Malila ở đảo Tonga (Đại Dương Châu) mà người ta đồn rằng 1 nhà Hàng Hải danh tiếng người Anh tên là Cook đã đem tặng tổ tiên hoàng hậu Salote hồi 1773, 1774 hay 1777, con Rùa đã sống 180 năm hay hơn nữa.

6 — Rắn độc nhất :

Những giấm dính viên có ý kiến khác nhau về giống Rắn tiết ra nọc độc nhất, như con Rắn Cọp Úc Châu dài từ 1thao đến 1th50, mẫu lửa đỏ có bằng sấm thì nọc độc của nó cũng ngang với nọc độc của con Rắn Jaracaca gọi là rắn ngọn giáo ở Nam Mỹ. Một thứ rắn tên là Bushmaster truyền 1 số lượng nọc độc nhiều nhất trong 1 vết cắn. Một lượng 2 mili gam nọc rắn Cọp cũng đủ làm chết người.

7 — Rắn bò nhanh nhất :

Con Rắn Mamba đen trườn trên 1 mặt thuận lợi với tốc độ nhanh nhất 11km200/giờ.

8 — Rùa bò chậm nhất :

Những cuộc thử với 1 con Rùa khổng lồ ở đảo Maurice (Ấn Độ Dương) đã cho thấy dù nó đói và được như bằng 1 bắp cải, nó vẫn không thể vượt qua 4th50 mỗi phút tức 0,270 cm/giờ, trên quãng đường dài tốc độ ấy còn giảm đi nữa.

Loại lưỡng thể (vừa sống dưới nước vừa sống trên cạn) :

1 — Con vật lớn nhất :

Con Kỳ Nhông khổng lồ phát giác ở Nhật Bản dài 1th55 và nặng 40kg

Ếch bự nhất, rất hiếm được thấy lần thứ nhất hồi 1906 ở miền tây Phi Châu dài 30 phân và 60 phân với chân ruối thẳng.

2 — Con vật sống lâu nhất :

Tại Copenhagen (Đan Mạch) một con Cóc bị nhốt đã sống được 54

tuổi nhưng có bằng chứng Kỳ Nhông khổng lồ sống 60 năm.

3 — Nhái nhảy xa nhất :

Trong 1 cuộc thi tổ chức ngày 24-5-1954 ở Angels Camp, California Hoa Kỳ, có 1 con ếch tên là Lucky đã nhảy 3 bước cộng 5th13. Cũng trong 1 cuộc thi năm 1955, một con Ếch Phi Châu đã nhảy vọt được 4th60 lúc người ta sắp bắt nó cho vào hộp.

LOẠI NHUYỄN THỂ

(Thần thể mềm nhũn)

1 — Con vật lớn nhất :

Mực Ma (hay con Tuộc) khổng lồ có mình dài 2th35 và đo được 17th45 từ đầu nọ đến đầu kia, Con vật này cũng là con vật không xương sống lớn nhất.

2 — Sò, hến : Con vật lớn nhất sống trên những bãi San Hồ Thái Bình Dương. Bảo tàng viện Nữ Ước có một mẫu Sò, Hến đo 109 phân X 730 phân và nặng 262 ký 600.

3 — Con vật nhỏ nhất : Người ta thấy 2 giống Ốc, Sên nhỏ nhất ở bờ biển Đại Tây Dương thuộc Pháp, chúng chỉ dài 1/3 mi-li-mét và đường kính 1/2 mi-li-mét.

4 — Ngọc trai : Ngọc trai là sản phẩm của những kết thể tiết ra bởi loài Sò, Hến với mục đích tự vệ. Ngọc trai quý thì ở phía tây Thái bình Dương (do 2 giống trai tiết ra). Ngọc trai lớn nhất thế giới là ngọc trai Hope hình thể chưa vẹn toàn, nặng 116gram dài gần 8 phân và đầu to nhất của nó đo vòng quanh được 11phân40. Còn ngọc trai lớn nhất hình thể đều đặn mang tên là La Pellegrina nặng 78gram22.

5 — Ốc, sên chậm nhất : Ốc, Sên trong vườn bò chậm với tốc độ từ 38,4cm/giờ đến 50,3cm/giờ.

VỊT MÒ

• Nấu nước sôi để làm vịt, các bạn nhớ cho vào nồi một ít xà bông. Nhờ vậy, sau này khi các bạn nhổ lông vịt thì nhanh lắm, không còn sợ nào ngoan cổ đầu.

VIẾT VỀ NHỮNG KỶ NIỆM HỌC TRÒ

CUỘC THI

SÁNG TÁC

Một ngày đi bán báo lớp

TRIỀU VŨ

TỜ BÁO HOÀN THÀNH :
THẬT LÀ MAY

Bây giờ chỉ còn đi xén báo là xong, tôi gặp Hạnh — trưởng ban báo chí lớp — Hạnh khuôn mặt rạng rỡ bảo tôi :

— Ôi cha ! Đỡ quá, thế mà Hạnh tưởng tờ báo mình phải ra sau... tét chứ ! Thật là may cho tờ báo của lớp mình.

Thông cảm với nỗi sung sướng của Hạnh, tôi cười với Hạnh một phát rồi chào Hạnh, đi thẳng.

TRÊN ĐƯỜNG... TIÊU THỤ

Những ngày kể xuân, tôi đi theo «phái đoàn» ôm những xấp báo đến các «thị trường tiêu thụ».

Vào lớp đầu tiên, Hạnh đứng giới thiệu tờ báo rồi chúng tôi chia nhau đi mời... Các cậu trong lớp nọ nhón nháo, gọi tụi tôi đến rồi lật từng trang báo để xem, chỉ trò những bài vở, hình vẽ trong trang báo...

Tiến đến một anh có vẻ mặt tươi tỉnh, tôi làm một màn quảng cáo :

— Mua một tờ Lúa Reo đi bạn. Bạn sẽ thấy thích thú trong tờ báo này... Mua 1 cuốn bạn nhé !

Anh ta cầm cuốn báo tôi đưa cho, lật sơ vài trang rồi mỉm cười lắc đầu trả lại. Tôi tiếp tục sang

những người khác, nhưng cũng không bán được cuốn nào. Nhìn sang, hình như mấy anh bạn đã bán được vài cuốn, tôi tiếp tục đi mời thì một cậu chặn lại và hỏi :

— Này, «ấy» làm báo này có khó và mệt không ?

Tôi ưỡn ngực ra đáp :

— Không khó đâu «ấy» ơi, «trái lại là đáng khác, còn vui nữa chứ !

Cậu ta nhìn tôi với ánh mắt... «hơi hơi» khâm phục. Rồi tôi hỏi lại bằng giọng thành thật :

— À ! «ấy» thấy báo này thế nào ? Hơi nhem nhúa và xấu nhì ? Tại tụi tớ làm lần đầu tiên nên «kỹ thuật Ronéo» không được đẹp cho lắm.

Cậu ta khen một câu hơi... nịnh :

— Tớ thấy thế là «chì» rồi đấy.

Tôi mời :

— Thế «ấy» lấy một cuốn nhé ! Cứ lấy đi, mai «ấy» đem tiền đến tụi tớ thâu cũng được !

Cậu ta vui vẻ chọn một cuốn.

Tôi năn hoan vì bán được một cuốn đầu tiên.

Lát sau, Hạnh chào vị giáo sư cũng cả lớp nọ rồi tụi tôi leo ra. Kiểm điểm lại thì chỉ bán được mới ba cuốn. Hy vọng báo sẽ bán được.

BÀI HAY ĐÓ NHƯNG HƠI... DỒ

Tiếp tục, chúng tôi đến một lớp của các anh lớn. Đưa báo cho một anh bạn quen thân một cuốn, tôi phỏng vấn :

— Xin anh cho biết nhận xét của anh qua tờ báo của tụi em ? À, mà anh nhớ mua giùm em một cuốn nhen !

Rút khăn tay ra và rút gọng kính trắng xuống lau lau rồi anh đeo lên lại, chăm chú vào một lát, anh gấp quyền báo lại gật gật đầu, phê bình :

— Các em làm đấy hả ? Cũng khá đấy chứ. Hình thức thì hơi kém còn nội dung thì được. Bài thì hay lắm, nhưng có điều hơi... dồ !

Câu pha trò của anh làm tôi bật cười.

Kết quả không bán được cuốn nào cả.

«BÚA KÈU» HẢ ?

Loáng thoáng thấy dáng tụi tôi

ngoài cửa lớp, mấy cậu nhỏ đồ đồ những cặp mắt về phía chúng tôi :

Vào lớp, Hạnh chưa kịp giới thiệu thì một cậu nhỏ tinh nghịch đứng lên hỏi to, sau khi thấy chữ «Lúa Reo» của tụi tôi :

— Mấy anh bán báo «Búa Kêu» hả ?

Cả lớp cười ồ, làm tụi tôi thoáng một chút ngượng ngùng.

Thanh trọng mặt chính cậu nhỏ nọ :

— Này, không được nói ầu nhen !

Thế rồi, cũng không bán được mấy. Tụi tôi «buồn nản» trở lui.

LÌ RÌ BÁO ĐỀ !

Chúng tôi băng qua sân trường để đến một dãy lớp mới. Bỗng Hạnh la to :

— LÌ RÌ BÁO ĐỀ ! LÌ RÌ BÁO ĐỀ !...

Tụi tôi ngạc nhiên, hỏi thì Hạnh giải thích. Thì ra đó là chữ viết tắt tên tờ báo nhưng Hạnh đọc kiểu đó cho vui ! mà.

Thế là tụi tôi cũng rao to :

— LÌ RÌ BÁO ĐỀ ! LÌ RÌ BÁO ĐỀ !..., Báo đề !...

Nhiều người thấy lạ chạy đến bu quanh chúng tôi để xem và hỏi đều được thỏa mãn. Cũng có người mua nhưng không được bao nhiêu...

LIÊN HOAN TIỆC TRÀ ĐÀU RỒI ?

Đang đi, tôi kêu Hạnh nói to :

— Này, trưởng ban báo chí, liên hoan tiệc trà đầu rồi ?

Nghe tôi hỏi, tất cả đều đồ đồ về Hạnh. Hạnh ập ứng :

— Thi... thi... để bán báo... có tiền, mới có được chứ... !...

Bởi vì Hạnh tính sẽ lấy tiền bán báo tổ chức một cuộc liên hoan cuối năm. Nhưng mà bây giờ tiền bán báo đâu, liên hoan đâu chẳng thấy mà chỉ thấy báo... lỗ trước mắt. Thế mà qua những cuộc làm báo và bán báo tôi thấy vui hơn bao giờ hết, tôi đoán «mấy anh chàng» kia cũng vậy, cho nên mấy anh bèn cười lên một phát để chứng tỏ mình vui, không nản chí, nhưng... Nhưng tụi cười ấy hơi «méo mó» vì... báo lỗ.

RA VỀ

Trời đã về chiều lúc nào rồi mà

tụi tôi chà hay ! Mặt trời đã tắt từ lâu...

Ôm những xấp báo còn .. nặng anh em cùng chia tay nhau ra về.

Thế nhưng tôi cũng cố kéo Hạnh hỏi một câu cuối cùng :

— Bỏ thư cho Vũ biết cảm tưởng những ngày làm báo và bán báo vừa qua đi ?

Hạnh nheo mắt với tôi, suy nghĩ một lát rồi trả lời :

— À làm báo thì Hạnh thấy gì cũng vui hết. Tuy có lẽ «chút ít» nhưng Hạnh cũng thấy vui, thích thú .. Cái gì gì Hạnh cũng thấy vui, vui hết á! Khó mà diễn tả ra đây lắm, Vũ ơi... Vũ có đồng ý với Hạnh không ?

Tôi mỉm cười gật đầu, trong lòng chan hòa những thương yêu.

TRIỀU-VŨ
(bút nhóm Anh Vũ)

BÀI TRÍCH ĐĂNG 2

Trong cơn mưa tầm tã, dưới chiếc dù đã được tung ra (1). Một cô bé tay phải cầm chiếc giỏ đầy ắp (2) cả thức ăn, lại đeo thêm tờ báo xinh xinh mang tên « Thiếu Nhi » quen thuộc đối với chúng ta (3), tay trái (4) với chiếc dù vẫn không đủ sức chống trả với cơn mưa (5) làm thân hình cô ướt sũng (6). Gương mặt tròn với mái tóc phủ đôi vai nhỏ, đôi mắt cô bé vươn to (7) nhìn cơn mưa mà ái ngại (8)

N.T.N.

(Lớp 11, Lê ngọc Hân, Mỹ Tho)

NHẬN XÉT :

1) Câu văn thiếu mệnh đề chính : Trong cơn mưa (mệnh đề phụ 1), dưới chiếc dù đã được tung ra (mệnh đề phụ 2), thiếu ý chính.

2) Lỗi chính tả : đầy ắp không phải đầy ếp.

3) Dùng từ chủ quan của người đọc vào đoạn văn : sẽ làm ý kém linh động đi. Vì vậy nên bỏ các chữ « đối với chúng ta ».

4) 1 lỗi : Từ tay phải ở trên, tới tay trái ở đoạn này, ý cách xa nhau quá nên câu văn rời rạc, ý bị loãng.

5) Câu tối nghĩa : Tay trái với chiếc dù vẫn không đủ sức chống trả với cơn mưa : có thể gây hiểu lầm là tay trái không đủ sức chống trả với cơn mưa, chứ không phải cây dù.

6) Lỗi chính tả : ướt sũng không phải ướt sũng.

7) Chữ dùng không chính : đôi mắt giương to, hay mở to, không phải vươn to.

8) Chữ dùng sai : ái ngại không phải ái ngại (ám chỉ một lòng thương xót)

9) Nhận xét chung : Em nên tập viết câu văn ngắn, gọn. Nên chú ý tới cách chấm câu. Đừng chấm câu khi câu văn chưa đủ nghĩa. Nên chú trọng tới chữ dùng, và nhất là văn để chính tả. Nên đọc các tác phẩm của Tự Lực Văn Đoàn và nhận xét cách hành văn của các nhà văn tiền chiến.

BÀI TRÍCH ĐĂNG 3

Cơn mưa ủa đến ào ạt. Bầu trời mù mịt đầy mây xám. Một cánh dơi vàng hiện ra như một cánh bướm loì ngoi trong biển mưa trắng xóa. Cô bé trên đường về chợ. Mầu xanh của bắp cải. Mầu hồng của cà rốt. Mầu biếc của những cộng hành. Và mầu đỏ thắm của tờ bìa Thiếu Nhi quen thuộc. Những mầu sắc rực rỡ ấy như làm rạng rỡ thêm khuôn mặt xinh xắn dễ thương của cô bé với cặp mắt thơ ngây ngơ ngác mở to nhìn bầu trời đang vần vũ đầy đe dọa.

Mưa ơi. Mưa ơi. Xin nương nhẹ cánh bướm đang trên đường trở về với mái ấm gia đình.

H.V.S.

(Lớp 9 Hưng Đạo — Sg)

NHẬN XÉT :

Văn gọn, nhiều hình ảnh và mầu sắc. Ý mới. Em có nhiều triển vọng.

EM TẬP

VIẾT VĂN

(tiếp theo trang 10)

Cây dù mỏng manh không đủ sức ngăn những hạt mưa rơi nghiêng nghiêng làm khuôn mặt dễ thương của cô bé như nhăn lại. Đôi mắt cô mở to nhìn thẳng vào mưa như muốn bảo : « Mưa đừng làm ướt quần áo Thiếu Nhi của tôi đây » (3)

N.T.T.T.
(10A Gia Long)

NHẬN XÉT :

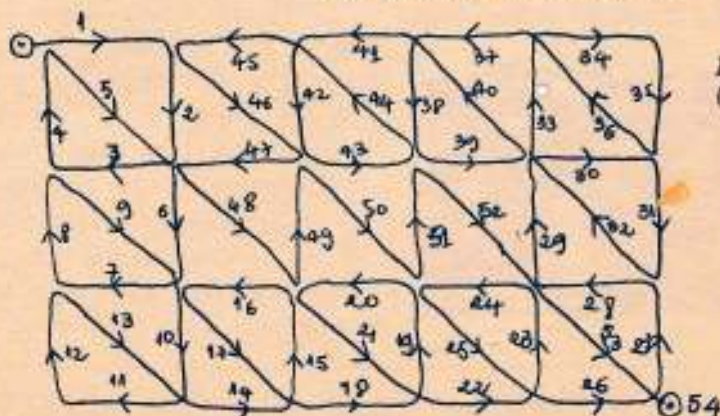
(1) nên sửa là : « Mặc dù cô có đem theo cây dù vàng xinh xắn »

(2) còn ế hế : có nghĩa là số lượng nhiều, đã dùng rồi mà vẫn chưa hết, không hợp với số lượng nhiều đồ ăn mua để trong giỏ. Nên sửa là : « Nhìn những món ăn đầy ắp trong giỏ »

(3) Nhận xét chung : Văn gãy gọn, ý cuối cùng hồn nhiên trong sáng. Nhưng chưa có được cái nhìn sáng tạo, nên chưa thoát được lối viết của một bài luận văn.

TRẢ LỜI NHƯC ÓC

Các bạn cứ việc vẽ theo số thứ tự từ 1 đến 54 hay từ 54 đến 1

Cho khỏi chối tai

Các em tham dự một trò chơi với chị nhé. Từ giờ đến tối, em lưu ý em và mọi người, khi nói chuyện với nhau, có dùng những tiếng thí dụ như: chị em hỏi em: — «*Em đã học bài chưa?*» Em trả lời: «*Mai em đâu có bài đọc*» (đáng lẽ phải nói: «*Mai em không có bài đọc, chị à*») hoặc em trả lời: «*Em đã học bài rồi đó thôi*» (đáng lẽ phải nói «*Em đã học bài rồi, chị à*») Hoặc ngay khi người bạn phát biểu ý kiến, thí dụ: «*Nước Việt Nam mình có 25 triệu người*» Nếu em không đồng ý, có lẽ em sẽ trả lời: «*Không! Hồi xưa mới 25 triệu, nay là hơn 25 triệu*» Đừng nói vậy. Người đối thoại nghe thấy tiếng «không» là đã bị cụt hứng phần nào rồi. Em trả lời thế này xuôi tai hơn: «*Dạ, hồi trước thì 25 triệu, nhưng nay có lẽ đã tăng lên*» Người đối thoại rất thích được đồng ý. Nếu họ nói sai mà mình đồng ý, mặc dầu mình biết là sai, mình sẽ bị mang tiếng là nhu nhược, hoặc nịnh bợ (ngoại trừ trường hợp là vấn đề chính trị cần

tới thủ đoạn xảo trá). Nhưng nếu mình phản đối một cách gay gắt, thì sẽ có hại cho tình giao hảo, mà lại làm buồn lòng người ta nữa. Trước khi phản đối, hãy đồng ý với người đối thoại về điểm đúng của họ, họ sẽ không có cái cảm tưởng mình luôn luôn chống đối, hoặc tìm cách «hạ» người khác. Trong tình bạn, phản đối bạn là dễ mong cho bạn tiến bộ, vậy đừng phản đối một cách quá đốp chát làm cho họ mất mặt, họ sẽ trở thành địch thủ của mình; và họ sẽ nguy hiểm để bảo vệ lập trường của họ, mặc dầu họ biết họ sai, nhưng vì tự ái, và cuối cùng có thể đi tới sút mẻ. Mục đích của mình tốt, mà vì dùng phương tiện dở, kết quả sẽ trở thành xấu. Cũng vì như người lái đò muốn sang qua một dòng sông sóng lớn, nếu cứ phăng phăng cho đò ra thẳng giữa dòng, thì có thể bị sóng to lật úp xuống mất. Nhưng tay chèo giỏi sẽ khéo léo chèo ngược lên mé trên, rồi nương theo sóng mà đi xuôi xuống thì sẽ cập bến bên kia sông an toàn. Đừng bao giờ lấy làm hãnh diện nói những câu đại khái thế này: — «*Tôi mắng vào một tên... ngay giữa chỗ đông người mà hẳn phải cảm nhận*» Người khác không trả lời có thể vì họ chán mình quá, họ thấy mình can đảm quá, nói năng thô lỗ quá, nên họ im lặng. Đôi khi, im lặng là khinh bỉ, các em ạ. Các bậc hiền giả xưa nay, luôn luôn là những người nói năng từ tốn. Có

những em đã hãnh diện khi nói câu này: «*Tôi là người chân thật, nghĩ gì nói nấy, chứ không như người khác hèn nhát không dám nói điều mình nghĩ*» Không đâu, nhiều khi, điều mình nghĩ nó đáng buồn quá, không nên nói. Thí dụ: Ông bác sĩ không nỡ nói với bệnh nhân là họ sắp chết, đó là vì lòng nhân đạo. Bà mẹ nghèo thương con, nhường phần ăn cho con phải nói dối là đã ăn rồi, đó là vì tình mẫu tử. Gặp người lạ dù họ phát biểu ý kiến dở quá, mình vẫn không cãi lại, chỉ cười thôi, đó là vì phép lịch sự. Biết tâm sự của bạn, không đem

kể lể lung tung dù có ai hỏi cũng nói là không biết, đó là vì mình giữ tư cách v.v... Vào những trường hợp trên, sự không nói thật là đúng, là vì người đó đã được hấp thụ nền giáo dục chặt chẽ. Vậy các em sau khi kiểm điểm lại, tìm cách tránh những điều này nhé:

1 — Răn dưng rất ít tiếng «*đồng*».

2 — Câu trả lời đừng là câu hỏi vặn lại, (thí dụ chị hỏi: «*Em đi cơm rồi à*» em trả lời: «*Dạ, rồi*», hoặc «*Dạ, chưa*», đáng nói: «*Đâu có*» hoặc:

«Không ăn, chờ chị thì có mà em xiu luôn». Tối kỵ. Vì người hỏi muốn nghe một câu đáp, chứ không muốn nghe một câu móc lại. Hoặc thì dự gặp trời mưa, chị nhắc đem theo áo mưa, nếu em có đem theo rồi, em đừng nói: «Em đem rồi, chờ chị nhắc thì có phen ướt hết». Đừng! Lời nói đó sẽ thui chột hết những ý nghĩ tốt đẹp mà mọi người muốn dành cho mình. Em chỉ nói: «Dạ, em có đem theo rồi đó chị», thế là chị dù yên chí là em đã biết lo chu đáo.

3 — Khi cần phản đối, hãy đồng ý với người đối thoại về điểm nào họ đúng, sau đó thêm những chữ «nhưng», «cô lẽ», «tôi cũng có thêm một ý kiến thế này... v.v...». Rán tránh những tiếng quá chắc như «tôi nhất định...», «tôi tin chắc...», «tôi cá...» nếu mình còn muốn giữ hòa khí.

Trong các cuộc đàm thoại, người thắng không nhất định phải là người nói câu cuối cùng, mà là người giữ được bình tĩnh. Khi chia tay, mình muốn gặp lại để nghe người đó nói chuyện nữa, và khi nói chuyện với họ, mình có cảm tưởng như mình sẽ không bao giờ bị mệt mỏi, phải không các em.

Chị Đ.P.K

Bánh tai heo

Vật liệu:

- Độ nửa ki bột mì
- 100 gram đường
- 2 trứng gà
- 1 ít vàng (mè trắng)
- 1 cái chai không.

Cách làm:

— Nhào bột với nước vừa phải để cho bột vừa dẻo, đừng để nhão quá, tốt hơn hết bạn nên cho nước vào từ từ. À! bạn nhớ dành lại 1 ít bột khô nhé! Trứng gà lấy riêng lòng đỏ, lòng trắng rồi đánh tới ra bông vào hai cái chén.

— Lấy nửa chỗ bột (250 gram) vừa nhào với nước đem nhào với lòng trắng.

— Nửa còn lại (250 gram) nhào với lòng đỏ.

— Dùng cái chai không đem cán mỏng 2 phần bột ấy thành từng tấm

dầy độ 2 mm xong, đặt phần bột mỏng ngà ngà (nhào với lòng đỏ) xuống rồi đến bột trắng lên sau. Rồi cuộn lại, đem cắt ra thành từng miếng mỏng bày ra đĩa cho khô dính xong rắc vừng lên.

— Bắc chảo lên chiên thấy vàng là được, vớt ra ngoài cho ráo mỡ, đợi nguội nguội cho bánh giòn là ăn được.

Bánh có thể để lâu hằng tháng và rất «tiện» nếu nhà bạn đông đảo «quí vị con nít».

DÃ THẢO
NGUYỄN VŨ THIÊN NGÀ

CÔNG DỤNG CỦA CHANH

Ngoài việc dùng chanh để pha nước uống, nó còn có những công dụng như sau:

● Luộc rau mà muốn cho ^{khỏi}thậm, nên nhỏ vài giọt chanh nguyên chất vào nước luộc rau.

● Trồng trứng, muốn đánh cho chóng nổi bọt, các bạn hãy pha thêm vào một chút đường bột và vài giọt chanh nguyên chất.

● Rửa bạn sẽ trắng trẻo, duyên dáng hơn nếu bạn không quên vắt vài giọt chanh lên bàn chải đánh răng.

● Cá và trứng thường để lại mùi hôi khó chịu trên dao, đĩa và bát. Bạn hãy thanh toán ngay những ám khí đó bằng cách cắt đôi trái chanh mà chà xát, rồi xả nước cho sạch.

● Mặt bàn (bếp) đã nhẵn bị xuống màu vàng khè? Đừng có lo. Muối nhỏ hạt pha với nước chanh là môn thuốc chữa hiệu nghiệm số dzách.

● Sau cùng, bạn nên nhớ nước chanh pha vào nước gội đầu sẽ làm mái tóc bạn thêm óng ả, nó lại làm cứng các bàn chân yếu đuối, nó cũng giúp da bạn tay thêm trắng, thêm nuột nà và nó cũng có đặc tính làm dịu các vết sâu bọ đốt.

MÀU

THIU

CHỊ ƠI!

● *Chị ơi! Chúng mình với ông cảnh sát có điểm gì khác nhau không mà sao cứ trông thấy ông ấy là em sợ sợ thế nào í.*

Đặng Ngân - Saigon

— Cò, chút xíu, ở chỗ ông ấy dám đi xe ngược chiều bắt buộc mà không sợ bị phạt.

● *Chị ơi! Má bắt em bế bé xíu hoài. Mà cứ mỗi lần em bế là nó dái dầm, em phải làm sao bây giờ.*

Trúc, Gia Định

— Hay là em đi tắm chẳng? Chị nghĩ rằng mỗi khi em bế, bé xíu thấy mùi thoang thoang, lại tưởng là đã tới chỗ có thể tiểu được.

● *Chị ơi! mấy giờ rồi?*

Lâm Viên, Đà Lạt

— Bằng giờ hôm qua em ơi!

● *Ba Mẹ em người Bắc, sinh em ở trong Nam, tại sao em lại nói tiếng Bắc hử chị?*

Linh, Phan Rang

— «Bắc Nam Trung cùng nhau ta kết đoàn ...» em ạ.

● *Chị ơi! em hay khóc, hay giận hờn làm sao cho hết hử chị Mai Loan.*

Trần thị Mù Sương, Mỹ Tho

— Cả nhà phải giúp em bằng cách áp dụng thật kỹ câu «Ăn hơn, hờn thiệt, soi hết cả đi, làm chi thì làm» em sẽ khỏi bệnh.

● *Tại sao khi ăn thật no, bụng đã cứng ngắt mà em vẫn muốn ăn nữa. Mẹ em bảo là «No bụng đói con mắt» thế có hại không chị.*

Uyên Linh, Saigon

— Tham thực cực thân, em ơi, tham thực cực thân. (theo điệu bài «một trăm phần trăm»)

● *Chị ơi! Trong lúc nghỉ hè em muốn «tắm bờ» thì phải ăn cái gì cho lên cân. Em ăn trứng gà nhiều có tốt không hử chị.*

Bướm Mơ, Saigon

— Trứng gà bờ lắm chứ. Nhưng nếu trong năm học mà ăn trứng nhiều quá, cứ hai trứng cá cặp đều đều, thì em sẽ khỏe như Hercule, đủ sức đội được sỏ của cả lớp em ạ.

● *Chị ơi! vào tiệm ăn chị mong gì.*

Hạnh Lan, Dalat

— Mong không nghe thấy tiếng «Hết» em ạ.

● *Chị ơi! khi em hỏi ai mấy giờ, mà họ nói: «bằng giờ hôm qua» thì em phải trả lời làm sao cho đỡ bực*

mình hử chị?

— Em hãy uống một ly nước lạnh.

● *Chị ơi! Tại sao má cứ nói em giống con trai, mặc dù em là dân kẹp tóc chính hiệu.*

Uyên Thy, Saigon

— Tại má thấy con trai thời nay tóc dài, mà em lại kẹp tóc thì em giống con trai là đúng quá rồi.

● *Chị ơi! Má bảo con gái phải nhỏ nhẹ. Nhưng em tuy là gái mà lại đầy đủ đức tính của nam nhi, chị nghĩ bây giờ em phải làm sao.*

Du Ca (T2)

— Em phải đi quân dịch.

● *Chị ơi! Hôm trước chị có trả lời cho một bạn có bà chị «hay cười và làm bầm một mình» Em cũng có một bà chị y hệt. Sao lại có sự trùng hợp thế chị nhỉ?*

Long Hương, Saigon

— Bất nạt gặp kéo lờ mắt dịp may em ạ.

Thân mến

Chị MAI LOAN

KHÔNG CÒN BỜ NGỠ

(Trao tác giả «Bờ ngỗ», Thiếu Nhi 51)

Ngập ngừng trong hơi thở
Đây: Vườn Hồng thắm tươi
Sao ai còn bờ ngỗ?
Bên vọn tiếng reo cười!

Nơi đây, ngàn tiếng hát
Của muôn chim vành khuyên
Biết bao lời thánh thót
Bao lời ca dịu hiền
Nơi đây, ngàn hoa nở
Quanh năm một mùa xuân
Bướm hồng bay rực rỡ
Như mở hội tung bừng
Nơi đây, ngàn sắc hương
Bay đây ngập khu vườn
Hồng hoa khoe sắc thắm
Bướm đùa vui dễ thương
Thôi, đừng lo sợ nữa!
Bạn cùng tôi vào chơi
Vườn Hồng đang mở cửa
Ngàn hoa đang đón mời!

ĐẶNG LĨNH
(Diễm thôn)

THU TỰ TRƯỜNG

Lá cũng xôn xao buổi tự trường
Muôn tà áo trắng nhẹ vương vương
Lá thu đỏ xuống làm thâm trái
Những gót hài sen thoáng ngập ngừng

Cổng sắt trường em mở lối vào
Đội đàn chim nhỏ mắt như sao
Lao xao trên áo trăm vật nặng
Rội xuống bờ môi nụ đón chào

Xanh tóc, xanh hồ mắt mùa thu
Những cô bé xinh mộng đợi chờ
Áo trắng trinh nguyên tà e ấp
Lúc gió thổi về bao ý thơ

Lưu lo chim nhỏ nhảy bước vui
Mắt biếc còn ngoan chẳng ngại ngùi
Có nghe gió hát mùa nhập học
Rạng rỡ bờ môi những nụ cười.

VŨ THỊ CA DAO

(bn Hoa Tiên)

MÙA NHẬP HỌC

Em áo trắng vương vương mùa nhập học
Hạ vừa qua thu đến tự bao giờ
Nghe lá khô xôn xao lời mời mọc
Mùa thu rồi em đã biết hay chưa

Nắng thu vàng vàng cả lối đi
Gót hài e ấp đáng như mi
Cho tóc em xanh màu mắt biếc
Cổng trường rộng mở đón chim đi

Và những yêu thương bè với bạn
Vội màu áo trắng rất hiền ngoan
Gió thổi tóc cài hoa vàng nụ
Thinh không lặng lẽ mùa thu sang

RONG HỒNG
(bn Phi Lao)

ĐÊM TRĂNG

Trăng vàng lừng lờ treo cành liễu,
Gió đêm thoảng nhẹ sâu cô liễu
Bâng khuâng nhạc lá cây ri rạc,
Kể chuyện Hằng Nga đẹp mỹ miều.

ĐÀ GIANG

EM MƠ

(về KIM HẢI)

Em mơ mây dừng tới
Em ước mưa đừng rơi
Cho hồn em rộng mở
Đón gió thu chơi vơi.
Em mơ mùa thu sang
Em ước lá mau vàng
Cho em còn được thấy :
Cánh nhật lá bằng lăng.

ĐỖ THỊ NGỌC BÍCH
(Trung Vương)

TỪ HỒI TÔI BIẾT LÀM THƠ

Từ hồi tôi biết làm thơ
Tôi thường ngần ngần ngơ ngơ khác
Tôi thường ít nói ít cười
Và không còn nét vui tươi hàng
Tôi thường đứng ngắm trời mây
Nhìn trăng nhìn gió nhìn cây trong
Nhìn căn nhà bốn bức tường
Nhìn cha nhìn mẹ nhìn đường phố
vui

Xong rồi vác cặp lui cui
Lấy cặp lấy viết tới lui vài hàng
Việc gì tôi cũng chẳng màng
Đề mong cho chóng đề hàng thơ hay
Đề rồi cho đến hôm nay
Tôi là thi sĩ đôi tay viết hoài

KIM HÙNG

NẮNG

Ồ kia nắng đã lên rồi
Nắng tươi nắng thắm muôn đời
Nắng lên phủ kín đôi vai
Nắng lên vuốt mái tóc dài của em
Nắng mơn trớn trái tim em
Nắng lên như sưởi ấm thêm cõi lòng
Nắng làm cho má em hồng
Nắng như tô thắm cõi lòng thơ ngây
Em yêu nắng đẹp nắng say
Em yêu nắng của những ngày tuổi
thơ.

LIÊN SƠN
NGUYỄN TỬ TÂM

bướm TRONG VƯỜN

BÀI THƠ LÝ TƯỜNG

Cho em đó, một gia đình yêu dấu
Đủ ông bà, đủ cha mẹ anh em
Nơi đầm ấm cho tuổi thơ nường náu
Bao tình thương, bao hạnh phúc êm
đềm!

Cho em đó, một ngôi trường cao
quý
Em cắp sách vào, mỗi buổi ban mai
Có thầy cô giảng những bài luân lý
Có bạn bè... thân mến chẳng phai

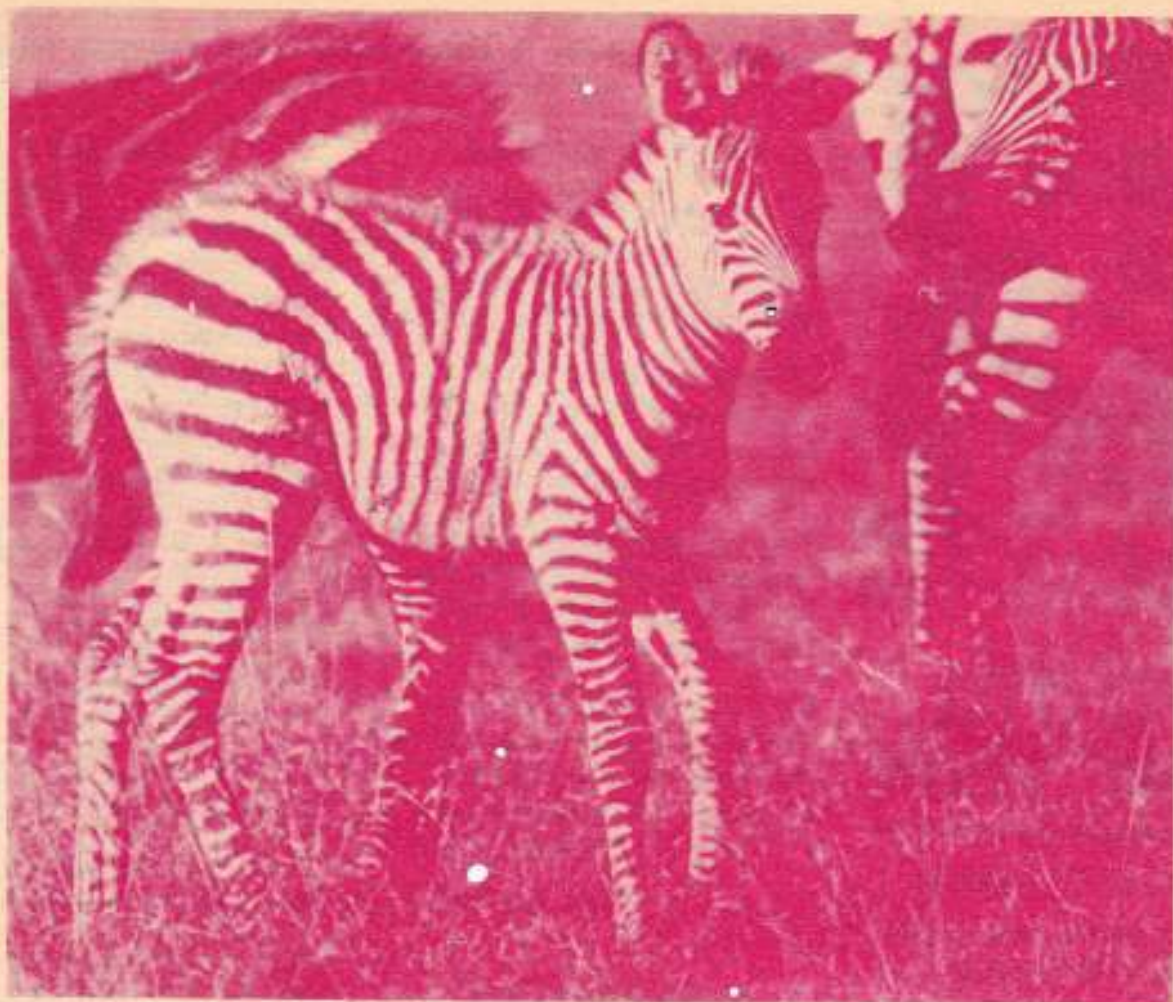
Cho em đó, khu vườn hoa thơm ngát
Vô di em! vạch một lối thiên đường
Hãy bình tĩnh tiến lên — đừng ngơ
ngác
Em vào đời chắc sẽ bớt hoang mang...

Cho em đó, tháng ngày tràn nhựa
sống
Vẫn cười vui mặc con tào cù xoay
Sách vở ngoan hiền — niềm tin trải
rộng
Cổ học rồi mai một đẹp tương lai

Thời tra em tất cả vùng mơ ấy
Dù dòn / đời còn tiếp nối triền miên
Xin lòng em đừng bao giờ sống dậy
Xin mắt em không rời lệ ưu phiền!

TA LỆ VÂN

(Lớp 9A2 trung học Hoàng Diệu-BX)

NGỰA VẪN

• ĐẶNG HOÀNG (sưu tầm)

Tuy cùng họ với lừa; ngựa và la, nghĩa là thuộc động vật có vú, có lông mao, chuyên ăn cỏ, nhưng toàn thân nó lại mang màu trắng hoặc vàng nhạt chen lẫn mười bốn (có khi tới mười bảy) lần đen chạy ngoằn ngoèo mỗi bên thân, ngoại trừ dưới bụng. Riêng chung quanh đuôi và nhất là ở bốn chân ngựa vằn, những vết đen này làm thành từng nấc tới tận móng trông chẳng khác gì vòng huyền vậy.

Với chiếc bờm ngắn dựng đứng chen giữa đôi tai vừa phải, hai mắt bé, mõm tròn trịa, mũi nhỏ, ngựa vằn đánh hơi rất giỏi, nghe ngóng thật hay và quan sát tài tình. Đặc biệt cuối chiếc đuôi cụt lùn là một

chùm lông ngắn chứ không mọc dài suốt cả đuôi như ngựa thường.

Ngựa vằn sống thành từng bầy từ mười tới ba hoặc bốn chục con tại những vùng đồng cỏ, đồi núi hay rừng rậm, dưới quyền cai quản của một con đầu đàn đầy kinh nghiệm. Con này luôn luôn đi tuần tiểu chung quanh khu vực hoặc leo lên những đỉnh dốc cao quan sát để giữ an ninh cho cả bầy ăn cỏ. Nếu thấy những dấu hiệu nguy hiểm ngay từ tít đằng xa là lập tức hí lên vang trời để loan báo cho mọi con khác biết, đoạn trở về tụ tập các con còu nhỏ vào giữa, riêng những con khỏe mạnh có bản phận chạy vòng tròn chung quanh sẵn sàng chống lại cho tới khi đối thủ phải bỏ đi mới thôi.

Dù biết đoán như vậy, ngựa vằn vẫn không sao tránh được tai nạn, vì chúng cứ di chuyển luôn luôn ngỗ hầu kiếm cỏ và lá cây non là thức ăn chính. Gặp lúc khan hiếm cỏ, chúng cũng biết cây đất tìm các loại củ và chính vì thế, chúng trở thành mồi ngon cho sư tử, hổ, beo, báo và linh cẩu cùng thợ săn — Những kẻ thù thường xuyên theo dõi, rình rập lúc sơ hở là nhảy xổ vào giữa bầy rồi tấn công để ăn thịt hay dùng thông lông bắt sống đem về bán cho các gánh xiếc vì màu sắc đặc biệt của nó, (hơn nữa, ngựa vằn khá thông minh, chỉ sau một thời gian ngắn được huấn luyện là nó có thể diễn trò thật khéo chẳng thua gì những con vật khác. Do đó, giá

ngựa ăn rất cao).

Ngựa vẫn thích chui rúc dưới các lùm cây hoặc nằm dài trên cánh đồng cỏ để sưởi và đùa rờn với ánh nắng. Đôi khi chúng kéo nhau cả bầy lang thang qua các thung lũng hay ghenh đá, bờ suối để ăn cỏ tươi và uống nước, mặc dù chúng có thể nhịn uống hai, ba ngày như không.

Vì suốt ngày ngựa vẫn hết leo trèo lên đồi dốc lại chạy nhảy hay phóng nước đại từ cánh rừng này qua cánh rừng khác, nên chúng cần phải được ăn đầy đủ mới có sức hoạt động như vậy.

Căn cứ nào đáng vẽ, màu sắc cùng vùng chúng sống, người ta chia ra nhiều loại ngựa vằn. Trung bình, ngựa vằn cao một thước rưỡi, dài khoảng hơn hai thước nặng chừng tám, chín chục kilô.

Ngựa vằn cái chỉ đẻ một con mà thôi, ít khi sinh hai. Khi mới sinh, lông của ngựa vằn con rất sậm nhưng màu sắc chưa rõ rệt. Chừng sáu bảy tháng sau đó những vết đen mới sẫm dần, nổi bật giữa lớp lông trắng hoặc vàng nhạt trên thân mình tùy theo giống.

Hiện nay ngựa vằn trở nên khan hiếm vì không được bảo vệ kỹ càng. Tại nhiều nơi ở Phi Châu, thợ săn và thổ dân giết hại bừa bãi để lấy thịt, hoặc bắt ngựa vằn về dùng vào việc chuyên chở thay cho trâu bò. Do đó, để bảo vệ loài này khỏi bị diệt chủng, người ta thành lập những khu tập trung để nuôi một số thú rừng còn sót lại rất ít, trong đó có ngựa vằn.

MẸ!

— Chỗ trú ẩn chắc chắn nhất là lòng mẹ.

Florian

— Không ai yêu ta bằng mẹ ta.

Paul Reynal

— Cánh tay của một bà mẹ là cầu nối vĩnh cửu.

Chateaubriand

— Thượng Đế không thể có mặt ở khắp nơi, vì vậy Ngài đã tạo ra các bà mẹ.

Garibaldi

LYLY

(Sưu tầm)

Một lần thăm tòa soạn

BÚP BÈ SÀU MUÔN THUỞ
(Tặng những người em đã hội ngộ)

Buổi sáng em dậy thật sớm, em nôn nao trong lòng một ý niệm vui mừng khó tả. Em nhảy chân sáo xuống nhà bếp đánh răng, rửa mặt em gặp mẹ đang nấu nước. Mẹ nhìn em ngạc nhiên:

— Ủa sao giờ này mày đã dậy rồi. Em bên lên cúi đầu. Vì mọi ngày em phải đi học sớm mà mẹ gọi hoài em cũng «lười huyên» không dậy.

— Dạ, mẹ không nhớ tuần trước con xin mẹ hôm nay cho con đến tòa soạn Thiếu Nhi.

Mẹ gật gù đầu:

— Ừ thì! mà con đi sớm vậy? không để em trả lời mẹ nói tiếp. Con đi đến đó nói năng cho từ tốn, con hãy làm cho mọi người được vui vẻ chứ đừng làm họ giận mà mẹ buồn đó.

— Dạ vâng ạ con xin nghe lời mẹ.

Em quên rồi, lần nào cũng được mẹ dặn dò trước khi ra ngoài đường.

Đến cửa tòa soạn, em thấy đầu đây nhiều thật là nhiều xe, cả xe đạp lẫn xe gân máy, em liếc mắt qua cánh cửa sắt xám, đông người ghê, em rụt rè. Họ ơi con thỏ để nằm chặt đuôi áo rồi; em và nó giằng co nhau mãi nó kéo em ra còn em thì kệ nó cứ «Đường ta ta cứ đi». Em mở cửa bước vào chưa kịp đổi sách, em thấy các bạn ngồi chung quanh nói chuyện vui quá đi. Em liền ngồi xuống tham gia cuộc vui.

Em nói hoài, em thấy cái miệng em tia lía, mí cả chị mặc áo dài màu cam, em gọi bằng chị hoài, chị nói chuyện, cô duyên ghê, chị dạy chúng em vẽ cách cư xử, chị khuyên chúng em nên chọn sách nào để học, để đọc, rồi chị kêu gọi chúng em hát, em xấu hổ chả hát nhiều, bị chị chê làm em tức khi hát to thật to thật to cho phe húi cua thua luôn. Bây giờ chia làm hai phe, phe kẹp tóc và húi cua — phe húi cua do anh... hình như tên Bảo ấy cầm đầu anh hăng hái ghê làm em tự thẹn vì tính nhút nhát của mình — Và phe kẹp tóc thì do chị... em chưa biết chắc, nhưng em cứ đinh ninh chị ấy là chị Phương Khanh và em cũng tạm gọi vậy, phe kẹp tóc cũng hăng ghê, hai phe đuổi nhau một hồi phe nam thua chúng em, tất cả đều vỗ tay reo mừng. Em thấy chị Phương Khanh này giờ hát mãi, hát mãi, chắc chị khát nước em nói:

— Chắc này giờ chị khát nước ghê lắm nhì.

Chị Phương Khanh (?) nhìn em:

— Ừ dào, cô bé thông minh ghê nhì.

Được khen em sướng mũi nó to như quả trứng gà cười hoài phở trương chiếc răng khểnh ra.

Được một lúc thì chú Nhật Tiến kéo theo bác Vịt Mò ở cửa đi vào.

Em ngỡ ngàng quá xá, quả xa hồi nó đến giờ em cứ nghĩ bác Vịt Mò còn trẻ măng ai ngờ, bác lớn ghê mà đầu óc còn Thiếu Nhi, bác còn yêu Thiếu Nhi, bác giúp cho các em Thiếu Nhi mở rộng kiến thức, em thăm cảm ơn bác đã hy sinh cho Thiếu Nhi.

Em cũng thăm vui mừng vì đã có những người cầm đầu lo cho thiếu nhi thật xứng đáng.

Mười một giờ hơn. Em phải về em chào các cô chú trong tòa soạn, chào tất cả các bạn Thiếu Nhi. Trong lòng em vui sướng hân hoan và thanh thản hơn bao giờ cả. Em hẹn trong lòng tuần sau thế nào cũng đến, dù chỉ một tí thôi vì nơi đây Tòa Soạn Thiếu Nhi đã giúp cho em một ngày vui sướng nhất, hoàn toàn vui sướng.

hoa tim tím

Vân Hạ thương yêu !

Bé ơi ! Chiều hôm nay lại mưa, những cơn mưa Đà Lạt thường vẫn buồn và gợi nhớ thật nhiều cho kẻ xa nhà. Sương mù che khuất cả không gian và những giọt mưa làm xốn xang đôi mắt. Vân Thu lại nhớ đến bé rồi, không phải hôm nay mới nhớ đâu nhé, ngày nào cũng thế, khi mở quyển vở ra để học hay giải một bài toán khó, hình ảnh bé lại hiện ra trước mặt, chớp chờn nơi cửa sổ (Vân Thu hay nhìn ra cửa sổ mà mơ mộng). Miệng bé cười thật tươi nhưng đôi mắt bé buồn dụi dụi, xa xăm, tóc cài một đóa hoa màu tím. Đấy, hình ảnh bé chỉ có thế mà Vân Thu nhớ hoài không thôi. Những nỗi buồn bằng khuôn làm chia trí không học được thế mà chẳng bao giờ Vân Thu giận bé (lại thương nữa đáng khác). Mỗi buổi sáng thức dậy, nghe tiếng chim hót líu lo ngoài ngõ, Vân Thu vẫn thường hay đến bên cửa sổ nhìn xuống vườn, sương mờ còn nhạt nhòa trên cành lá và cánh vật mờ ảo trong màn sương chưa tan. Nhưng buổi sáng không đón chào Vân Thu bằng những cánh hoa màu tím đầu tiên của thành phố năm xưa kỷ niệm mà thay vào đó là những đóa hồng nhung đỏ thắm. Màu đỏ gợi cho Vân Thu sự chia cách, ly biệt và hận thù. Vân Thu chẳng yêu nổi màu hoa đỏ dù hoa kia có quý có đẹp đến đâu. Những lúc ấy Vân Thu chỉ biết gục

đầu vào lòng bàn tay lạnh ngắt vì sương mai. Bé ơi ! Vân Thu nhớ bé vô cùng, nhớ thành phố nhộn nhịp có vườn hoa tim tím đưa bước chân của bé đến với Vân Thu. Những buổi tối mùa đông ngồi co ro bên lò sưởi nhưng lửa hình như chẳng sưởi ấm được tâm hồn nên Vân Thu thấy giá rét vì thiếu vắng đáng thương của bé, thiếu vắng môi hồng chúm chím, khuôn mặt xinh tươi có đôi mắt buồn da diết và cánh hoa tím cài bờ hững trên tóc mây. Vân Thu muốn nhắm mắt lại, muốn quên đi tất cả bởi vì mỗi lần nghĩ về bé là có tiếng rơi thương nhớ của giọt nước mắt. Bé ơi ! Có lẽ Vân Thu đã quên được bé rồi nếu không có buổi sáng hôm nay — buổi sáng đón chị Vũ đi chơi đôi về ở công, giỏ hoa lúng lúng trên tay với muôn màu sắc : cúc vàng, lan trắng... có cả lá thông xanh nữa. Chị Vũ lôi từ đáy giỏ ra một cánh hoa trao cho Vân Thu :

— Làm quà cho Thu đây, chịu nhé !

... Một cánh hoa tím vừa hé nụ, bé ơi ! sao mãi kỷ niệm vẫn vẽ trong trí nhớ, sao ai vẫn vô tình khơi dậy đồng tro tàn thời gian. Chắc ở phương nào xa xăm đó, bé vẫn nhắc đến Vân Thu nên dù có muốn quên, màu hoa kỷ niệm lại làm cho Vân Thu không quên được bé, bước chân nhỏ tung tăng lạc vào vườn tím nhà Vân Thu ngày nào. Bé đến rồi đi như một cánh chim không hẹn ngày đến, không già từ ngày ra đi.

Thôi bé nhé ! thì hoa vẫn còn chờ để đưa ta đi về lại con đường cũ, cánh cửa kỷ niệm mở rộng chờ vòng tay bé vòng tay Vân Thu xiết chặt... Vậy mời bé, mời bé hãy cùng Vân Thu về thăm lại lối nhỏ ngày xưa có hoa tím tím nở hai hàng chờ đón.

Vân Hạ thương yêu !

Bé ơi ! Vân Thu vẫn gọi tên bé trong những buổi sáng dậy sớm hơn bác mặt trời khi nhìn thấy chiếc công sắt lạnh lùng thiếu tiếng cười và bóng dáng của bé, con đường sỏi chờ vơ vãng tiếng chân khua nhịp bước đều, vườn hoa đẹp xinh không có màu hoa tím. Vân Thu lại buồn (bé đến tạo niềm vui cho Vân Thu, giờ bé đi mang theo cả nụ cười hồn nhiên tươi sáng nên từ ngày xa cách bé Vân Thu chỉ biết buồn). Cánh hoa tím xoay xoay trong tay, Vân Thu không cài lên tóc cũng chẳng có ai để Vân Thu âu yếm gắn lên những sợi tóc mềm thương yêu. Màu hoa tím chợt rời tay loang dần và Vân Thu thấy rõ ràng hình ảnh bé, hình ảnh bé hiện ra giữa màu hoa kỷ niệm. Có bao giờ bé nhớ đến ngày xưa không hở bé ? Ngày xưa có buổi chiều êm đẹp mà bé đã đến khu vườn mở ngõ, nụ cười hồng nở thắm trên môi và Vân Thu đã chào đón bé bằng một cánh hoa tím thật đẹp. Cánh hoa đã ghi dấu kỷ niệm thân ái giữa bé và Vân Thu.

— Hoa gì đây hở Vân Thu ?

— Vân Thu cũng không biết nữa thấy hoa màu tím thì gọi là hoa tím tím.

Câu trả lời của Vân Thu không làm bé bằng lòng.

— Hoa nào cũng phải có tên riêng của nó, để Hạ vào hỏi chị Vũ xem nhé.

Nhưng chị Vũ cũng không biết hoa màu tím có hương thơm tên là gì. Thế rồi từ đó Vân Thu và bé mến hoa màu tím mộng mơ vô cùng. Vân Thu vẫn thường cài lên tóc bé để môi hồng nở thêm xinh, để mắt bé bớt buồn, đương to thích thú khi hương thơm ngào ngạt tỏa dịu

dàng. Rồi mỗi khi giận nhau, khung trời hoa tím ngơ ngác u buồn vì thiếu vắng tiếng cười rộn rã của hai đứa. Bước chân giận hờn của bé dẫm trên sỏi trắng, âm vang ngày nào Vân Thu còn nhớ. Cảnh hoa trên tóc bé rơi xuống và cả vườn hoa héo tàn vì bé đã mang mùa xuân của hoa lá theo bước giận hờn. Và vườn tím bây giờ là hai thiên đường ngăn cách, Vân Thu đứng gục đầu buồn bã, mưa đã rơi vào đôi mắt buồn của bé làm vườn hoa tím dấu ái như hồi sinh chợt bừng bừng, cùng rủ nhau hát khúc thân yêu. Hết cả giận hờn bé nhé! Mãi mãi hoa tím sẽ là dấu tích xưa, là những kỷ niệm thơ ấu ngà ngọc để bé, để Vân Thu có thể làm đường dây ký ức trở về khi ngày xa xưa cũ không còn nữa.

Nhưng áng mây buồn đã bay ngang qua mắt bé, như mặt nước hồ thu dậy sóng. Cả một vườn hoa tím bị gió cuốn mất, những cánh hoa kỷ niệm bị chôn vùi dưới xác lá. Bé ơi! tại sao bé lại tên là Vân Hạ (bởi tên của mùa hạ) tại sao bé lại đến vườn xưa? tại sao bé lại cài cành hoa tím? Vì bé ơi! khi mùa thu đến thì hạ đã qua đi rồi, đã quay gót về lối cũ nên Vân Thu và Vân Hạ không bao giờ gặp nhau được. Ngày xưa bé đến vườn kia còn gặp hoa màu tím bởi mùa hạ còn lưu luyến chưa muốn rời xa mà mùa thu thì đã vội vàng bước tới. Vân Thu mới gặp bé và bây giờ Vân Thu xa bé — vì bé đã ra đi, ra đi một chiều, một chiều cũng như chiều nao bé đã đến nhưng bé không ở lại mãi mãi. Bây giờ là mùa thu, mùa thu tiễn đưa bé Hạ bằng những chiếc lá vàng úa. Gió đã cuốn bé đi xa, gió cũng mang theo hương thơm của hoa tím tím. Vân Thu đã khóc cho cuộc chia ly, Vân Thu đã vẫy tay chào gió, mong gió đưa bé đến nơi nào có hoa tím để bé nhớ hoài hoài đến Vân Thu. Vườn kỷ niệm chứ không còn một cành hoa. Vân Thu cũng đã ra đi, trở lại miền cao nguyên gió lạnh mưa buồn vì tiếng trống khai trường giục giã bước chân Bé ơi! thôi tất cả cho vào ký ức để

kỷ niệm còn sống mãi trong lòng bé trong lòng Vân Thu.

Vân Hạ thương yêu!

Bé ơi! Chiều nay lại mưa nhưng hôm nay không buồn như hôm trước vì Vân Thu đã thấy bé trong mưa, bé ôm một bó hoa tím miệng nở nụ cười, nụ cười như ngày xưa bé đến. Vân Thu thoáng thấy mùa hạ còn sót lại trên cành lá bởi mùa hạ luyến tiếc, mùa hạ chẳng muốn ra đi vì ra đi sẽ có mưa qua trên mắt một người. Vân Thu chợt nhớ mùa hè năm nào chưa gặp bé và nhà Vân Thu chưa có vườn hoa tím, mỗi ngày hạ đi qua không làm cho Vân Thu tiếc nuối vì mùa hạ không có bé nên buồn tẻ biết bao. Bé đi rồi nhưng còn thương nhớ trời gió trở về trong một chiều mưa. Một chiều bé đến và một chiều bé đi, giờ đây trở lại cũng trong một chiều, chiều mưa rơi hay là nước mắt bé, hay là nước mắt Vân Thu.

Bé ơi! Chắc có lần bé đã khóc khi nhặt được cành hoa tím dấu xưa và như Vân Thu bây giờ bé cũng bước lại con đường kỷ niệm để cho vòng thiên đường tuổi nhỏ sống lại trong trí tưởng. Bé nhé! hãy gọi tên nhau trong chiều vắng và hãy tự hỏi: Vườn tím ngày xưa mỗi độ hoa nở sẽ có ai, có ai nâng bàn tay chăm sóc, có ai nói chuyện và cười với hoa, ai sẽ cài cành hoa thương yêu lên tóc ai? ai hờ bé, ai hờ Vân Thu hay là chẳng có ai trong vườn vắng?

Bé ơi! sẽ không có ai thay thế được ta vì vườn tím vẫn mong chờ ngày ta trở lại lối xưa... một ngày, một ngày của mùa hạ kế tiếp để ta ghi tên mình thân ái trên lá — lá màu xanh và hoa — hoa tím tím.

LY CA
(T.V)

Đoản khúc cho mùa tựu trường

Sáng nay mưa bay nhẹ nhẹ, trăng xóa cả không gian. Lòng bé cảm thấy vui vui và hồi hộp chi lạ, các bạn biết sao không? Hôm nay là ngày khai trường của bé đó.

Nhịp bước trên con đường quen thuộc dẫn đến trường, bé không khỏi bồi ngùi, thấy nhớ nhớ những hàng cây cao vút, tỏa bóng mát êm dịu trong những buổi trưa nắng gắt. Thỉnh thoảng, tụi bé vẫn ngồi nghỉ chân trên các phiến đá tròn dưới bóng cây. Các chị học trường bé cũng đang đi rải rác khắp nẻo đường, tà áo trắng bay phất phơ trong gió mới trông thật đẹp mắt.

Từng cơn gió heo may lành lạnh thổi làm những hạt mưa cứ tạt vào mặt bé, giận ghê đi. Đầu niên học mà phụng phịu cái mặt thì xui cả năm, bé nghe chị Nhung nói thế nên vội lấy khăn lau những hạt trên mặt và nở nụ cười khoan khoái. Những cây mà thường ngày bé thấy lá rụng rì, sao bây giờ trụi lá cả, còn trơ những cành. Gió lại thổi, bé cảm thấy rùng mình. Ô hay, trời đang bước sang đông rồi đây, cuối thu rồi còn gì. Bé nhớ lại bài « Tôi đi học » của ông Thanh Tịnh mà bé đã học. « Hàng năm cứ vào cuối thu, lá ngoài đường rụng nhiều và trên không có những đám mây bàng bạc. Lòng tôi lại cảm thấy nao nao... » gì nữa nhỉ? Bé quên mất tiêu rồi, chỉ nhớ sau câu đó là: hôm nay tôi đi học. Quê ghê đi, lần sau bé phải học thuộc cho các bạn phục luôn. Ở kia, mãi suy nghĩ vẩn vơ mà bé đến gần cổng trường rồi đấy. Ngôi trường Bùi Thị Xuân lần hiện ra, có vẻ đẹp hơn xưa.

Những khuôn mặt quen thuộc đang say sưa hỏi chuyện đứa này đứa kia, vẻ vui tươi, hớn hớn hiện rõ trên nét mặt của từng đứa. Bé vui lây với niềm vui trong chúng bạn. Mong rằng chúng mình giữ mãi thiên đường vô tư ngọc ngà của tuổi học trò hôm nay, các bạn nhé!

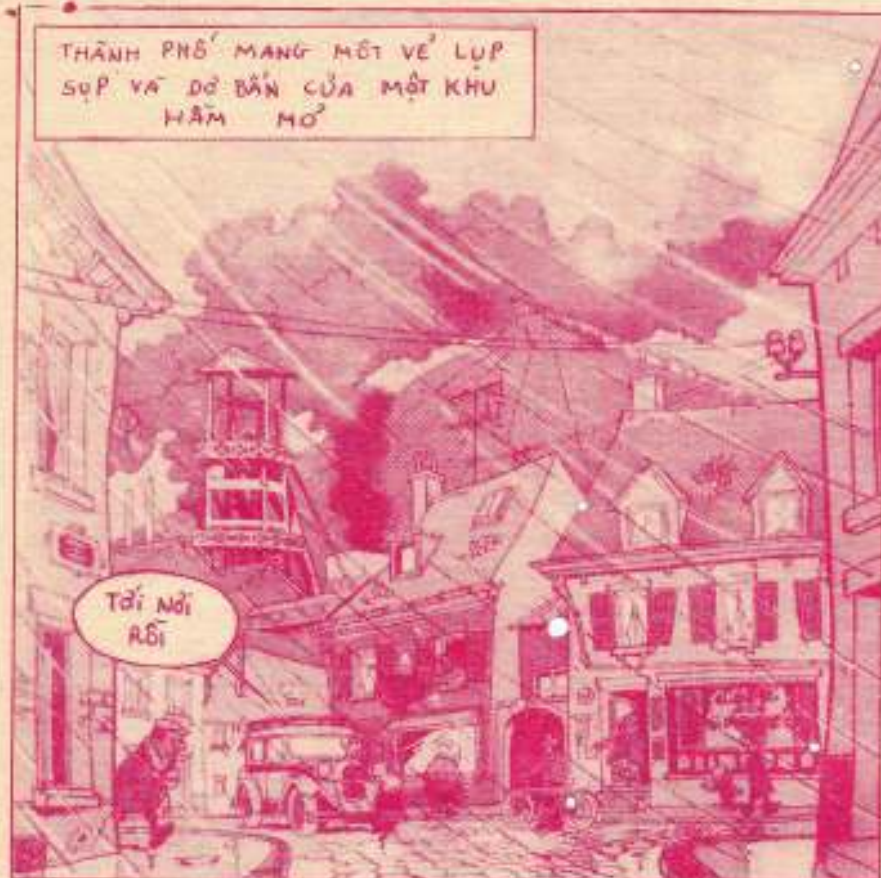
HUYỀN THU

TÍ XIU ĐẠI THẦN LỰC

với bức văn tự kỳ khôi

TRANH của PEYO và WALTHERY

CHU QUÂN chuyên ngữ

GIỌT SƯƠNG ĐÂM MÁU

TÚY HÀ

(Phỏng dịch La Rosée Sanglante
của GILLE PHABREY)

Vẫn như thế, giọng nói danh thép, ngắn, gọn, ròn rảng xen với âm hưởng lạnh lẽo của nhà vua bao giờ cũng như thế:

— Gia đình tội nhân đã nạp được bao nhiêu gia súc rồi?

Tề tướng Tân Du cúi mọp xuống, điệu bộ bợ đỡ cố hữu mọi ngày:

— Tâu bệ hạ một bảy bò, một đàn dê, còn gà vịt vô số kìa! Ngoài ra còn có cả thớt voi mà bệ hạ vẫn ngợi khen...

Với một nụ cười thỏa mãn trên vành môi khô khan, nhà vua khoát tay

— Nó oan đấy! Chắc có nhiều kẻ thù oán. Ta tha!

— Tâu bệ hạ, y sẽ được về nhà trước tối hôm nay.

— Nhưng còn dân chúng? Ta vẫn muốn dân chúng phải được thỏa mãn, phải được chứng kiến cuộc hành quyết.

— Tâu bệ hạ cái đó không khó gì. Mọi người đứng đằng xa vẫn sẽ thấy đao phủ khai đao... và một cái đầu rơi xuống.

Nhà vua hơi ngạc nhiên đưa mắt nhìn, Tân Du mỉm một nụ cười nhàm hiềm:

— Xin bệ hạ cứ tin cậy ở kẻ hèn mọn này. Một tên vô danh tiểu tốt nào đó kiếm được không khó.

— Người là một kẻ thông minh hiếm có. Truyền tội nhân không được xuất hiện trong vài năm để mọi người quên đi. Nó phải được bí mật đưa ra khỏi kinh đô trước rạng đông ngày mai.

— Xin phụng mệnh!

Nhà vua đã trị vì vương quốc của ông ta bằng đường lối xảo quyết ấy. Có thể nói ông ta không sợ gì ở thế gian này. Nhưng một ngày kia cơn sợ hãi bỗng thoáng đến với ông từ một cơn mơ, rồi nó ám ảnh nhà vua suốt ngày. Nhà vua đã mơ thấy triệu đại của ông ta đã sụp đổ; từ thù của ông lên kế vị, ông bị dẫn bộ đi khắp trong nước, đến đâu ông cũng bị ném đá, rồi cuối cùng ông phải chịu án tử hình hết sức nhục nhã. Linh hồn ông không được lên Niết Bàn.

Liên tiếp cơn ác mộng ấy tái hiện như một diêm báo trước, kẻ hầu hạ ông run sợ mỗi khi ông đến gần.

Qua ngày thứ tư, ông ăn vào một dính thịt ở xa và cảm không ai được đến phá rầy cảnh cô tịch của ông. Truyền xong, ông mặc áo vải sờ cho cắt các móng tay dài của ông mà trước kia đều được bọc bằng những ống chạm vàng, và ông nhịn ăn.

Khi ông trở về triều đình, ít ai nhận ra ông là vua: phong mạo

kiêu căng ngày trước đã được thay thế bằng một dáng điệu khiêm tốn. Ông nói nhỏ nhẹ và hỏi các thượng thư những ý kiến xây dựng, nhưng dĩ nhiên ai dám trung thực nêu lên.

Các nhạc sĩ và ca sĩ trước kia có nhiệm vụ luôn luôn gây một hòa điệu thường xuyên tại Hoa Viên nay được lệnh nghỉ. Khắp nơi hoàn toàn im lặng như một nghĩa địa.

Viên thái giám lâm tường long thê bất an, quí xuống tâu lên:

— Tâu bệ hạ, 10 nữ đồng trình đẹp nhất nước đã đến từ hôm qua và đang chờ đợi lệnh của ngài.

— Khanh hãy cấp cho họ của cải và trả họ trở về lại với gia đình.

Đến lượt Tân Du thưa trình:

— Tâu bệ hạ, các thủ phạm trong vụ trộm vàng nhà quan thượng thư đã bị bắt. Nhưng bộ hạ của chúng đã nổi lên quấy phá...

— Hãy quí tất cả các tội trạng của thân dân vào cho trảm. Vì trảm không nên gương tốt. Nên nhớ đến những triệu đại quý hóa ngày xưa. Các vị tiền đế của ta đã thực hành công khai những đức tính tốt và nhân gian từng noi theo. Kể từ hôm nay, trảm sẽ ăn năn và sống theo gương các tiền đế.

Tất cả quần thần đều cúi đầu. Họ không hiểu lý do về sự thay đổi đột ngột ấy và không ai tin là sự thật! Họ sợ đây chỉ là sự thử thách ác nghiệt để dò phản ứng củ họ. Phải rồi, chỉ có im lặng là một thái độ dè dặt nhất, vì có thể họ sẽ thấy con Hồ vàng đấy!!

Thế nhưng, ngày qua tháng lại, nhà vua vẫn không thay đổi thái độ nào mới. Nhà vua nói với vị tể tướng rằng:

— Thượng đế đã hải lòng, rõ ràng Ngài đã tha thứ cho ta. Hãy xem, đã hơn 100 ngày nay, mặt trời không ngừng soi sáng cung điện và làm chói mắt ta !

Tân Du chợt cảm thấy đầu ông ta lắc lư trên vai đây là việc ông ngại hơn gì hết. Đã hơn 100 ngày nay, một sự nóng bức, sau mấy tháng hạn hán, đã giáng xuống khắp nước, mùa màng đã bị hư hại, có thể bị tiêu tan hết, dân gian cầu van các thần thánh vẫn không được gì, và người ta thì thầm : đó có thể là một sự trừng phạt của trời đối với tội ác của nhà vua.

Tuy nhiên, lòng nhiệt thành sấm hối của nhà vua càng ngày càng tăng. Ông đã cho phóng thích các tội nhân, hoàn lại đất đai cho các nông phu mà ông đã chiếm, trả lại cho các nhà giàu của cải đã bị tịch thu, và ban cho dân chúng những đặc ân mà họ rất ngạc nhiên lãnh nhận.

— Ta muốn các người già cả không phải đi ăn xin. Phía bắc cung điện ta không cần thiết nữa, có thể cho hàng trăm người cơ cực trú ẩn. Mọi việc này phải làm xong trước ngày hết trăng để đón tiếp họ và các thành thị phải làm như ý ta.

— Dân chúng sẽ hoan hô bệ hạ. Kể từ ngày mai, tin ấy sẽ được rao khắp tại kinh đô.

Nhưng những người già cả và xấu số lại thích sự cơ cực của họ hơn chỗ trú ẩn nguy nga và họ nguyện rửa kẻ đã ban ơn đó. Không một người nào đến ở cả.

Lập tức, nhà vua tuyên bố sẽ sửa đổi luật lệ và cho đặt trước cửa cung điện một tấm bảng để mọi người dân có thể viết lên những ý kiến xét bỏ ích cho nhân gian. Cạnh tấm bảng, một cái phên-gi-la dùng để báo tin cho nhà vua biết một ý kiến vừa được phát biểu.

Nhưng phên-gi-la vẫn im và tấm bảng vẫn trắng.

Một sự đối nghịch ngấm ngấm đẹp tan mọi sáng kiến. Nhà vua hỏi vị tể tướng :

— Sao ta bị thù ghét quá như vậy hở khanh ? Nói đi !

— Tâu bệ hạ, kẻ nghèo khốn sợ !

— Hãy nói thật, có phải họ thù ghét ta đến nỗi từ chối cả ân huệ của ta không ?

— Muốn tâu bệ hạ không ! Họ tôn kính-bệ hạ, họ biết rằng sự nghiêm khắc của bệ hạ là cần thiết, mọi sự cải cách đều do bệ hạ ban ra do sự khôn ngoan của bệ hạ là vô tận !

Nhưng lời nhỉnh hót của tể tướng không còn lọt vào tai nhà vua. Ông lắc đầu :

— Ta tự thể sẽ thoái vị và vào ẩn náu tại một nhà chùa để cầu nguyện cho đến chết, nếu, trước ngày mai, không có một ai dám cầm cái dùi gõ lên chiếc phên-gi-la.

Bỗng khi đó, một tiếng lanh lảnh nổi lên và Tân Du run run đi theo chủ mình, tiến ra phía cửa lạnh lùng mà không một ai dám bước qua.

Một hành khất đứng đó. Chính y đã báo hiệu sau khi đã viết lên bảng

Nhà vua hôn hờ nhìn kẻ lạ mặt và nói :

— Ít nhất nhà ngươi cũng không lần tránh.

Người hành khất thần nhiên đáp :

— Tại sao tôi sợ ? Tôi có phải là một nhỉnh thần đâu ?

Nghiêm chỉnh trong chiếc khổ rách, hắn ta lui lại và chỉ lên tấm bảng có ghi rằng : « Mạng sống của một người làm khi có thể cứu vãn một quốc gia, nếu sự hy sinh ấy làm

hải lòng thần thánh ! ».

Vị tể tướng không che dấu được một nét hãi hùng sợ sệt. Người mà dự luận công chúng đã trăm lần đòi lấy đầu chính là y, linh hồn nham hiểm của hắn không một ai dám động đến. Phút chốc, y thoáng thấy quần chúng reo hò mãi nguyện xung quanh thi thể của y trước mặt các vị thần.

— Tâu bệ hạ, ý kiến này quá tàn bạo. Máu đã chảy ra nhiều và sự phần nộ của trời đất chỉ có thể hết đi với lòng nhân từ. Bệ hạ nên theo dõi con đường đã vạch sẵn.

— Nhà ngươi có đề ý đến mặt của người hành khất này không ?

— Dạ thưa có, mặt mày y thật hung dữ !

— Ta thấy mặt y cao nhô, đẹp hơn các hoàng tử, các con ta !

— Mặt của y độc ác, thưa ngài !

— Không, trái lại ! rất dịu dàng. Đó là cái nhìn của một người được ơn trên soi sáng. Biết đâu rằng dưới bề ngoài rách rưới ấy...

— Muốn tâu, lòng nhân đạo đã làm bệ hạ bị lạc hướng. Xin bệ hạ cho phép hạ thần bắt tên ôn đấng ấy. Nó sẽ không bị đánh đập, chúng thần chỉ yêu cầu nó nói thôi và bệ hạ sẽ thấy thật tâm của nó, chắc chỉ là một người dân tồi tệ nhất của bệ hạ !

— Tân Du, hãy để cho y đi, và nhìn xem...

Cuối đường gõ gõ, người đó đi

TRẢ LỜI Ô CHỮ

A
B
C
D
E
G
H

xa dần và hình như không chạm đất, đáng diệu trở nên nhẹ nhàng hơn; cát bụi bay quanh y vàng rực, một quang sáng chói bao lấy y.

Nhà vua ngẩn ngơ nói nhỏ : « Y kéo ánh sáng theo y ! »

Tân Du cố bảo chữa :

— Tàu bệ hạ, đó là ánh nắng gay gắt đã lừa bệ hạ. Bệ hạ hãy nhìn nóc cung điện và các nhà tranh lợp xúp, chiếc xe kia của người dân quê, và chiếc võng nẩy của kỹ nữ, con chó trong đồng nước bên và con bướm đang bay, tất cả đều được soi sáng như vậy, tất cả tỏa ra ánh sáng. Có gì lạ đâu.

— Ừ, không một đám mây, không một giọt mưa !

Nhà vua nhắc lại, như sự tình :

— Không một giọt nước.

Và bỗng thấy cây cối khô héo, mùa màng sắp tan nát, đồng ruộng vàng úa và trong đồng ruộng nguồn sống vẫn còn ngắc ngoải thật mong manh, hàng triệu người đang đau khổ. Dân quê đã vứt bỏ những dụng cụ đang trở thành vô dụng và ngồi khóc trên thềm lều, trẻ con xanh xao và ốm yếu, đưa tay cầu khẩn đến những bát cơm khô cạn, xác chết của những kẻ xấu số chồng chất trước các đền.

— Không một giọt nước !

Đấy là hiện tượng sự trừng phạt của Thượng đế, chính đó mới phải giải trừ !

— Thần thánh đã cho biết.

Nhà vua trở vào phòng đọc kinh đập trán xuống sát mặt đất lót bằng gạch bạc, cầu nguyện rất lâu trước pho tượng có vầng trán lấp lánh các vì sao. Khi ông ta đứng lên, ông ta đã tìm thấy lại sự bình yên của tâm hồn.

Tất cả đã đến, tập trung trong cung điện theo lệnh của nhà vua. Có mặt đầy đủ quần thần, những kẻ chuyên nịnh hót.

Cũng có mặt các thủ kho, các vị tướng, các thầy số, các hoàng thân mà những ý kiến xây dựng của họ đã bị các nịnh thần làm sai lạc, và cuối cùng là một người ăn mặc toàn màu đen, một hình dáng không

lỗi, mặt mày lạnh lùng và hung dữ : đó là đao phủ thụ. Ai cũng biết sẽ phải có một người sắp đến tội, một lệnh xử trảm sẽ được ban ra và sẽ được thi hành.

Nhà vua tươi cười, chưa khi nào tỏ ra thành thạo, tin tưởng nơi mình, bình thần sung sướng như vậy. Và chính đó là điều đáng lo sợ.

Tân Du nghĩ đến các cực hình tinh xảo mà y vừa mới khoe khoang. Và có lẽ y sẽ bị làm thử lần đầu. Chính điều ấy đã làm cho bộ mặt con người đủ quyền lực hân học vì sự độc ác không chịu nhượng bộ. Kẻ nịnh thần biết rõ rằng cái chết của y sẽ làm mất mặt nguyện dân chúng nhất.

Nhà vua bắt đầu nói giọng khoan hòa, trầm mặc :

— Một người phải hiến thân để làm cho thần thánh hài lòng. Đó là kẻ bất chính nhất trong chúng ta, kẻ đã gây những tội ác khiến làm nản lòng trời đất. Tân Du, người nói trước đi, ai là kẻ ấy đây ?

Mặt Tân Du trắng nhợt. Lão lắp bắp :

— Xin bệ hạ khoan hồng ; lúc nào hạ thần cũng lo cho sự bình an của dân chúng.

— Một tên thôi. Ta cần một tên !

Vị tể tướng nhìn quanh các đình thần rồi sợ hãi nói :

— Tất cả những người này đã trung thành với bệ hạ, không nên tìm trong số người đó. Tại một nhà cũ kỹ tiêu tụy, trong ngõ hẻm bên kia đồi, có một tên chuyên xem tướng số theo các ngôi sao để gây oán thù. Nên giết tên đó, vì do hắn mà tai ách đã giáng xuống vương quốc này.

Một nịnh thần khác gơ tay :

— Tàu bệ hạ, nếu tên thầy số ấy được bệ hạ dung tha, thần xin buộc tội một kẻ giàu có đã bóc lột cả tính và làm cho công khổ thiếu hụt. Đó là kẻ đã có một dinh cơ lớn nhất ngoài hoàng thành...

Trong một tiếng đồng hồ, mỗi người dâng lên một mạng, mạng của một kẻ thù riêng mình, một người vắng mặt hoặc một người vô tội. Một tia hy vọng trở lại.

Khi người cuối cùng đã nói, phô bày những tội trạng đầu đầu hoặc những tội ác tưởng tượng ; nhà vua đứng lên với cặp mắt sáng ngời nói :

— Các người đều là những kẻ mù quáng. Không có một người nào trong các người dám nói lên sự thật. Hãy tránh xa ta tất cả !

Được lời như cời tấm lòng, tất cả mọi người đổ xô nhau mạnh ai nấy chạy. Duy chỉ có các hoàng thân là ở lại bên ngoài. Ngài phán :

— Kẻ mà ta đang chờ đợi chính là ta đó ! Người có tội nhất là ta, vì ta chỉ nghe theo dục vọng, vì ta đã trở nên bất xứng đối với ơn mưa móc của thần thánh. Chính ta sẽ cứu vãn dân gian, mà bấy lâu ta đã dày xéo.

Và nhà vua đưa ngón tay chỉ vào thái tử :

— Con sẽ kế vị ta. Con hãy ghi nhớ những gì đã nghe và sẽ thấy.

— Cha ! Cha yêu quý !

— Đừng động lòng yếu mềm như một người đàn bà ! Hãy hãnh diện và cương trực. Đời sống chỉ là một sự thử thách ngăn ngại mà ta phải chịu đựng một cách cao đẹp. Con sẽ trị vì một mình con. Con sẽ khinh bỉ những kẻ nịnh hót, và con sẽ đi thăm viếng khắp trong nước.

Nhà vua tiến đến quỳ trước mặt đao phủ đang đứng tựa trên cây kiếm, ngài phán :

— Hãy làm phận sự của người đi.

Con người vạm vỡ của tên đao phủ khiếp hãi, lùi một bước và buông ngọn đao sáng quắc xuống đất làm vang lên một tiếng khùng khiếp.

Nhà vua cầm lấy cây đao lên đưa cho đao phủ và nói lại :

— Chém ta đi ! Ta truyền lệnh cho người đó !

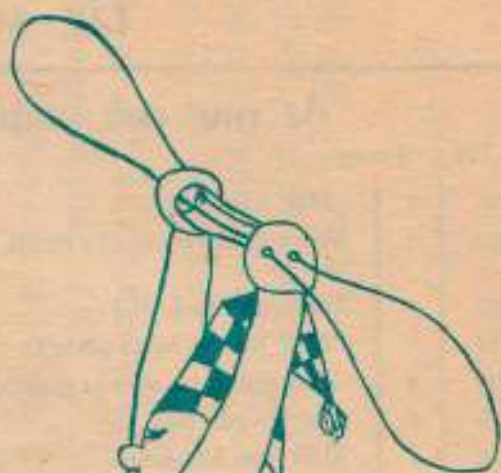
Ngọn đao vung lên trên như một ánh chớp và rơi xuống thành một âm thanh nặng nề. Một nhát, chỉ một nhát thôi ! Đầu nhà vua đã lăn đến tận bậc ngai vàng.

Mặt trời bỗng nhiên sẫm tối lại ! Ở ngoài, trên khắp nước, mưa đã bắt đầu rơi xuống dầm âm và nhuần từ...

TUY HÀ

(H.4)

THẺ HÈ NHẢY MÙA

Vật liệu :

- Bìa.
- Dây cước hoặc chỉ
- Một khúc ống hút nylon (chùng mềm).

Cách làm :

— Các bạn hãy vẽ lên bìa; đầu, mình, chân, tay chú hề theo (H.1) rồi cắt đi. Lấy cây kim, đục thủng những lỗ nhỏ (xem hình). Nhớ là phải cắt hai chân hai tay.

Xong các bạn lấy dây cước hoặc chỉ khâu 2 lỗ (a) ở hai cánh tay qua lỗ (a). Làm hai cái gút ở 2 đầu cho khỏi tuột. Điều nên nhớ là các bạn khâu qua và làm gút ở 2 đầu sao cho đứng lòng quá và cũng đứng chặt quá (nghĩa là 2 cánh tay 2 bên có thể

đong đưa qua lại). Hai cái chân các bạn cũng đề 2 lỗ (b') khâu vào lỗ (b) rồi làm giống như hai cánh tay trên.

Các bạn lấy dây cước (hay chỉ) khâu qua ống hút và 2 nắm tay chú hề (như hình vẽ). (H.2)

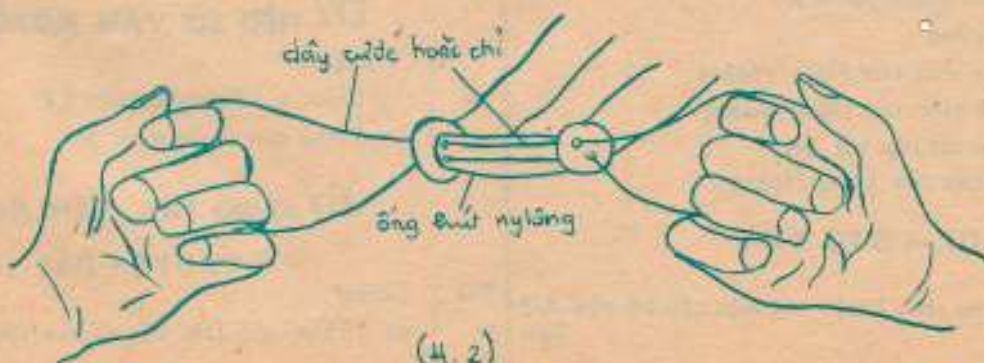
Như vậy là xong, các bạn có thể tô điểm thêm vào để được như (H.3).

Nắm dây như (H.2). Khi các bạn đề dây chùng thì chú hề sẽ đứng thẳng 2 tay nắm lấy sợi dây ra thì chú hề sẽ nhảy múa trông rất đẹp mắt.

Chúc các bạn hài lòng.

Triều Vũ
(Đà Nẵng)

(H.3)

(H.2)

MỤC LỤC THIẾU NHI BỘ 6

từ số 51 đến số 60

A/ THƯ CHỦ NHIỆM

TN	Trang	
51	1	Một năm qua
52	1	Muốn hạnh phúc nên tranh đấu hay sống lặng
53	1	Biết trọng quốc thể
54	1	Tiền bạc và hạnh phúc
55	1	Tâm quan trọng của giáo dục
56	1	Lời khuyên bạn trẻ
57	1	Đưa con bắt hiểu
58	1	Làm ơn mắc oán
59	1	Lại nói chuyện làm ơn mắc oán
60	1	Ước vọng hòa bình

B/ SƯU TẦM, TÌM HIỂU

I. — KHOA HỌC

51	30	Xảo thuật trong phim của <i>Chu Quân</i>
52	10	Nhà chọc trời <i>Trường Kỳ</i> sưu tầm
52	14	Mười mười bốn tuổi đã chế được người máy Rô Bô
53	6	Viên đá kim cương
53	7	Xuất xứ của kim cương <i>Bách Khoa</i> sưu tầm
58	10	Người máy đa dụng của <i>Túy Hà</i>
59	28	Độc được và thuốc giải của <i>Trương Phú Thơ</i>

II. — VẠN VẬT

TN	Trang	
52	14	Những cái nhất của loài vật của <i>Vật Mò</i>
55	12	Súc vật nuôi trong nhà
56	30	Cây có cử động thức ngủ của <i>Ng. hữu Thanh</i>
57	5	Thú vật còn sống sót của <i>Trường Kỳ</i>
57	29	Loài chim của <i>Vật Mò</i>
58	23	Con chồn đen của <i>Đặng Hoàng</i>
58	26	Con rùa của <i>Trường Kỳ</i>
59	12	Bông súng
59	13	Cá bốn mắt của <i>Đặng Hoàng</i>
59	14	Con tê giác của <i>Đặng Hoàng</i>
60	13	Loài bò sát của <i>Vật Mò</i>
60	20	Ngựa vằn của <i>Đặng Hoàng</i>

III. — SƯU TẦM

TN	Trang	
52	18	Con chó chia bánh với một cậu bé của <i>Anh Sơn</i>

53	11	Vua ảo thuật Robert Houdin của <i>Nguyễn Tùng</i>
54	29	Danh tài trong chèo cạp của <i>Trương thị Sen</i>
55	20	Một nghề kỳ cục : Bắt sống trần bằng tay không <i>Bách Khoa</i> sưu tầm
55	26	Mưa rắn cầu mưa của <i>Anh Đào</i>
56	13	Máy ảnh tí hon trong ngành gián điệp của <i>Bách Khoa</i>
58	12	Vua đi dây trên thác Niagara của <i>Đặng Hoàng</i>
59	15	Trăng qua thân thoại của <i>Trịnh minh Đức</i>
59	23	Đồ phế thải biến thành vật dụng của <i>Ng. Tùng</i>
59	23	Tại sao tem có răng cưa của <i>Thơ Thơ</i>

IV. — TÌM HIỂU

TN	Trang	
51	2	Từ bản thảo đến trang báo của <i>Bách Khoa</i>
52	30	Các em học chơi banh tròn của <i>Vạn Lý</i>
53	12	Những việc cần làm khi chó cắn
55	22	Học bài theo cách nào cho dễ thuộc
56	27	Xảo thuật dẫn giải bằng hình
58	31	Giữa loài người và cầm thú ai giỏi hơn ai của <i>Minh Cao</i>

C/ DANH NHÂN

I. — DANH NHÂN V.N

TN	Trang	
51	7	Phan thanh Giản
53	28	Kỳ Đồng
54	23	Lê phụng Hiều

II. — DANH NHÂN NGOẠI QUỐC

TN	Trang	
52	18	Nữ sĩ Carolina của <i>Hương Trạng</i>
55	30	Edgar Allan Poe nhà văn trinh thám của <i>Hương Cúc</i>

D/ TIỂU SỬ VĂN NGHỆ SĨ

TN	Trang	
52	2	Học giả Nguyễn Hiến Lê
53	2	Nhà văn Đoàn quốc Sỹ

E/ SÁNG TÁC, VĂN NGHỆ

I. TRUYỆN DÀI

TN	Trang	
51	32	Thuở mơ làm văn sĩ của <i>Nhật Tiến</i>

II) — TRUYỆN NGẮN

TN	Trang	
51	3	Tỷ chuột chết hụt của <i>Tuấn Đoàn</i>
51	14	Một vụ mua bán của <i>Tế Xuyên</i>
51	25	Một năm làm việc ở tòa soạn của <i>Nhật Tiến</i>
52	3	Chuyện nhà tôi của <i>Minh Quân</i>
52	26	Khát vọng tự do của <i>Văn Việt</i>
53	3	Lá xanh và cơn lốc của <i>Huỳnh Chúc</i>
53	29	Tay đã nhúng chàm của <i>Văn Việt</i>
54	3	Ngày họp mặt gia đình TN của <i>Mai Hoạt</i>
54	10	Bambi của <i>Nhị Hà</i>
54	21	Tiếng súng khởi nghĩa đầu tiên của <i>Tế Xuyên</i>
55	3	Thầy giáo «Tắc Kề» của <i>Thái Lynch Lăng</i>
55	28	Chiếc xe đạp đồ của <i>Văn Việt</i>
56	3	Trong đêm rằm tháng tám của <i>Bội Khanh</i>
56	28	Chiếc đèn ông sao của <i>Trần thị Hậu</i>
57	3	Buổi sáng đầu tiên của <i>Nguyễn thái Hải</i>
58	3	Mẹ và chị em Ti của <i>Xung Nhang</i>
59	3	Con diều đẹp nhất của <i>Thái Lynch Lăng</i>
60	3	Giàn mồng toi tím của <i>Phan Khương Thái</i>

III — SÁNG TÁC CỦA EM

51	12	Tất cả cho Thiếu Nhi của <i>Lê Trung</i>
52	22	Chiều ven sông của <i>Đỗ tú Khuyên</i>
52	23	Mong đợi của <i>Diễm Phương</i>
53	14	Ngày yêu dấu của <i>Ngọc Chuyên</i>
53	14	Đêm không ngủ của <i>Phượng Tường</i>
54	26	Giọt nước mắt mùa tựu trường của <i>Ca Dao</i>
55	15	Ngày mới của <i>Hoài nam Toán</i>
56	22	Trăng thu của nhà nghèo của <i>Thơ Thơ</i>
56	23	Một ngày của mùa thu của <i>Đặng hoàng Lan</i>
56	26	Mây mùa thu của <i>Ly Ca</i>
56	26	Buổi chiều vu vơ của <i>Đỗ tú Khuyên</i>
57	13	Trung thu của bé của <i>Trần thị Quốc Thạnh</i>
57	14	Chấp cánh bay xa của <i>Phượng linh Tuấn</i>
57	15	Âm thanh buổi sáng của <i>Ngân thông Reo</i>
59	20	Đỉnh hồng của <i>Nguyễn như An</i>
60	21	Một lần thăm tòa soạn của <i>S.M.T.</i>
60	22	Hoa Tim Tim của <i>Ly Ca</i>

IV.— EM TẬP VIẾT VĂN

57	12	Viết là gì? <i>Nhật Tiến</i> phụ trách
58	14	Tìm ý thế nào? -nt-
59	9	Chỉ tiết trong tác phẩm -nt-
60		Tình tiết trong tác phẩm -nt-

V.— CUỘC THI SÁNG TÁC

54	14	Sợ chích của <i>Đỗ Quang</i>
55	13	Áo lụa sân trường của <i>Nhị Hà</i>
55	14	Đề đánh dấu một thời của <i>Đặng ngọc Khoa</i>
56	14	Học trò trường làng của <i>Anh Thư</i>

57	10	Tứ long con chó của <i>Thanh Văn</i>
58	20	Giã từ đầu yêu của <i>Nhà An</i>
59	10	Ô mai của <i>Lục Chi</i>
59	10	Run của <i>Thanh Văn</i>
60	14	Một ngày đi bán báo lớp của <i>Triều Võ</i> .

G/ VƯỜN HỒNG

I.— SUỐI MÁT

51	20	Một năm tâm sự vui buồn <i>Đỗ phương Khanh</i> phụ trách
52	16	Chị ơi, em lý tưởng quá trở thành khó tính —Vấn đề cho mượn sách báo
53	16	Nên cẩn thận khi sửa lỗi người khác
54	16	Vấn đề chung diện với tuổi học trò.
55	16	Lại vấn đề cho mượn sách báo
56	16	Bằng cấp và con người
57	16	Không cho bạn cốp bài có phải ích kỷ không?
58	16	Bạn mời đi dự sinh nhật
59	16	Bệnh bất mãn
60	16	Cho khỏi chói tai

II— BÔNG HỒNG CHO MỌI NGƯỜI

54	18	Chị Hải của <i>Nguyễn thị Minh</i>
56	18	Anh của <i>HDT</i>
57	18	Anh Đoàn trưởng của tôi của <i>Thảo Cầm</i>
58	18	Chị Lụa của <i>L.T. Lục Thủy</i>

III.— TAY NGỌC BẾP HỒNG

51	21	Bánh gan của <i>Thơ Thơ</i>
52	17	Bánh Cravate của <i>Nguyễn thị Cầm Nhung</i>
53	18	Chuối hầm dừa của <i>Ngọc Mỹ</i>
54	17	Dưa cải muối dổi
55	18	Canh bắp cải hầm thịt của <i>Thiên Hương</i>
56	18	Bánh bông lang mạn của <i>Thơ Thơ</i>
58	17	Đậu phộng da cá của <i>Lam Văn</i>
60	17	Bánh tai heo của <i>Dạ Thảo</i> .

H/ GIẢI TRÍ

I.— ẢO THUẬT

51	9	Cắt thùng khăn tay rồi làm liền như cũ — <i>Bách Khoa</i> sưu tầm
52	9	Que diêm bắt tận -nt-
53	10	Chiếc ly trên là bài dựng đứng -nt-
54	9	Tách cà phê kỳ dị -nt-
55	10	Cái ly kỳ lạ -nt-
56	9	Lưỡi dao vô hình -nt-
57	9	Nhìn thấu qua bao thư -nt-
58	9	Cây bút chỉ biết khóc -nt-
59	9	Bàn tay thần bí -nt-
60	9	Cây thước dính trên bàn tay. — nt —

II.— KHỎE TAY, THỦ CÔNG

51	29	Con cóc biết nhảy của Phan khương Thái
52	13	Máy chiếu phim của Tiếp Cận
52	28	Chú ếch toan nhảy của Phan khương Thái
53	18	Làm hoa mào gà hoa phù dung bằng giấy của Cổ Mây
53	22	Ông sáo mù của Ưu Tư
54	28	Cái bông vụ của Đặng lý Vã
55	9	Máy bóc tem thư giản dị
55	23	Hộp đựng sách để bàn
55	31	Bàn bi da giản dị của Phương Nguyên
56	5	Xe thô đánh trống của Đặng Hoàng
56	10	Lồng đèn bằng ống lon của Phan khương Thái
56	11	Lồng đèn xếp đơn sơ của Phan khương Thái
56	11	Xe lồng đèn của Đặng tấn Tài
57	7	Cách làm khuôn ảnh của Long Hương
57	20	Ổng nhôm thông dụng của Phạm hữu Chí
59	26	Chó giữ nhà của Cổ Tim
60	29	Thăng hề nhảy múa của Triều Vã.

III.— TRÒ CHƠI

51	10	Đùa với bong bóng xà bông Bạch Khoa sư tư tâm
52	31	Đổi chỗ ngồi của Vịt Mò
53	9	In tên và hình bằng nút chai
54	15	Hãy đề trí óc bạn làm việc
55	6	Cầu cá mập trong chậu
55	31	Mèo rừng tranh hang của Lê dương Thạch
60	12	Đùa với chữ, nghịch với số của Văn Ảnh.

I TRANH VUI

51	16	Tí xiu đại thần lực với bức văn tự Kỳ Khôi
52	29	Tí Tí qua ống kính của Bắc Sáu Râu tranh của Nguyễn Tài
53	13	Tí Tí đăng trí -nt-
54	13	Tí Tí qua ống kính của bác Sáu Râu -nt
57	28	Tí Tí nằm mơ -nt-
59	30	Tí Tí kể khẩu hiệu.

VIẾT MẬT THƯ

Hôm nay Vũ Khoa xin trình bày cùng các bạn một trò chơi có tính cách khoa học như sau.

Các bạn vớt một quả chanh lấy nước, rồi viết lên tờ giấy trắng. Một phút sau bạn sẽ thấy tờ giấy khô đi và tờ giấy lại trắng như cũ như không có gì. Như khi bạn hơ hờ tờ giấy trên ngọn lửa. Thì lúc này bạn sẽ thấy các chữ của bạn vừa viết sẽ hiện ra rõ ràng, in thành màu nâu trên giấy.

Bạn có thể thay thế đề viết bằng giấm và nước hành để viết những mật thư mà người khác không thể biết được, chỉ có người, ta muốn gửi đến đã biết trước hơ hờ trên ngọn lửa là sẽ đọc được mật thư này.

Còn một cách khác tương tự như trên, nhưng bạn viết lên tờ giấy trắng bằng dầu lửa để khô, rồi đem nhúng vào nước là có thể đọc được.

Thân ái chào các bạn
Chúc các bạn thành công như ý muốn.

VŨ KHOA

Vì kỳ này phải dành chỗ đăng Mục Lục TN bộ ó nên một số bài thường xuyên phải gác lại Xin cáo lỗi cùng độc giả thân mến.

HỘP THƯ

(tiếp theo)

Các em: Huỳnh trường Tín, H. H. — Tân thất Kim, Saigon — Hoài Hạnh, Biên Hòa — Lương văn Hòa, Tam Kỳ — Trần Hoàng, Trần Hải, Qui Nhơn — Lâm hoàng Tông, Phan Thiết — Trần Nguyễn Trường Nga, Saigon — Nguyễn văn Hùng, Saigon — Nguyễn đình Nghĩa, Saigon: Chỉ rất cảm ơn và mong các em vui vẻ cùng chơi với khu đại đoàn kết này, các em nhé.

NHÂN TIN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1— Hiện nay, báo Thiếu Nhi đã đóng gói bộ thư sáu mỗi bộ gồm 10 số, giá mỗi bộ là 500đ.

2— Các em ở xa muốn mua bộ nào hãy gửi về tòa soạn, ngoài tiền báo gửi thêm một cước phí bảo đảm, hẳn tránh thất lạc.

3— Báo từ số 1 tới số 50 đã đóng thành ô, không còn bán lẻ từng số nữa.

4— Tại tỉnh Dalat, đại lý báo Thiếu Nhi đóng bộ là nhà sách Thiên Nhiên 3 Minh Mạng, Dalat.

5— Mua trên 90 bộ, tòa soạn tính theo giá bán sỉ là 500đ mỗi bộ.

6— Báo bộ có bán tại nhà sách Khai Trí và các hiệu sách.

Bưu phiếu xin đề:

Bà Đỗ thị Phương

159 Thiệu Trị — Phú Nhuận — Saigon

Thương mến tất cả các em

Chị Đ.P.K.

Bài nhận được từ ngày 2-10-72 đến ngày 7-10-72 của các em:

Trường dương Thái, B. g. Xanh, Trần cảnh Đức, Hải Hà, Hoài dư Linh Thiên bất Hủ, Tiến Đạt, Nguyễn văn Nhân, Tây Phong, Mai Hương, Ly Ly, Thị Thi, Sao Sáng, Phương Sinh, Hoài Linh, Thu Phương, Hân thư Sinh, Thanh Dũng, Khiếu Quốc Việt, Khiếu quốc Ấn, Mậu mệ Tim, AT4, Ng. văn Mười, Phương Ngọc, Huỳnh ngọc Sương, Nhật Linh, Thảo Côm, Nhật Văn, Việt Hương, Anh Hồng, Nguyễn phương / uy Lynch, Xanh Rêu, Lê dương Thạch, Thu Từ, Ngô công Quỳnh, Lý hồng Đức, Phương Nguyễn, Cổ Dao, Bùi kiệt Sĩ, Hoàng thu Văn, Cao thị Trí Trí, Thạch bích Sơn, Minh Anh, Phạm thị Nhài, Bùi quang Thành, Phạm hữu Chí, Liên Sơn, Trần thiện P, Vũ ngọc Diệp, Đỗ thị Ngọc Bích, Diễm Phương, Vũ Hà,

Hương Cúc, Tôn nữ Anh Đào, Thanh Thanh, Ng. thị Phương Thảo, Trần Hiếu, Ng. văn Cà Lơ, Trần thị Bích Giao, Ng. hoàng Giang, Sa Ly Hương Quyên Uyên, Đỗ thế Sơn, Ng. hữu Kim Vân Sơn, Phạm hữu Chí, Thái Anh, Diễm Phương, Nhật Nam, Lê hát Nguyệt Thi, Lương văn Hòa, Trần châu Trí, Ng. Sơn, Lâm hoàng Tùng, Xanh Rêu, Hoài lăng Du, Anh Sơn, Hương Soan, H Thanh Mai, Ng. thị Mỹ Hảo, Châu Mỹ Hương, Ng. kiều Phong, Bích Du, Thụy minh Vũ, Đỗ thế Sơn, Nguyễn Khang, Thành, Giao Thủy, Hồ thị Nguyệt Thanh, Thống Xanh, Anh Nhơn, Ly Ca, Ng. thị Nga, Lê ngọc Trường, Hương cà Mau, Nhã nghĩ, Ng. Hương, Dương thanh Minh, Ng. danh Lam, Huỳnh Chúc, Dư Nguyễn Uyên thủy Phương, NT Phương Dung Bùi quang Thành, LT Bảo Hương, Thu Cảnh, Thảo Bằng, Ngọc Hùng, Phan thị Kết, Trương thị Sen, Ngọc Duy, Hân ngọc Diễm Thủy, Nguyệt Sang, Ngọc Nga, Lý văn Liêm, Uyên từ Trung Phạm thị Nhài, Lê hữu Lương, Sông Thiên, Uyên thủy Hòa, Châu Bá, Kim Yển, Ly Hương, Kim Ngọc, Lê quang Uy, Thơ Thơ, Đông Xuân, Nguyễn như An, Nguyễn thành Nhơn, Thương Trang, Quốc Thanh, Phạm khắc Châu Huỳnh thanh Thủy, Phạm kim Luân, Quế Em, Nguyễn đức Lương, Rong là Mơ, Rong Xanh, Vũ trọng Sơn, Nguyễn thị Minh, Vũ kim Khương, Nguyễn thị Mỹ Hảo, Bá Chính, Minh Vũ, Trạng Cửu Long, Bộ xương Cách Trí, Uyên Vũ, Ka binh Phương, Đức Nghĩa, Cúc Vàng, Xuân Lan, Phạm kim Phi Hùng, Mừng hoàng Vũ, Huỳnh thiên Luận, Tô nhân Tuấn, Thương hoài Yên Linh, An huệ Anh, Trần thị Lê Ngọc, Đinh văn Sơn, Ngô công Quỳnh, Huỳnh anh Tuấn, Nguyệt Thu, Thế Nhân, Hồng Thụy, Nguyễn thị Thu Hương, Việt Phương, Tâm, Nguyễn h. Đào văn Trương, Văn Liêm, Triều Vũ, Mai văn Phụng, Nhật Giang, Trần hồng Đào Đoàn kim Bảy, Lạng Sơn, Phan thị Bạch Đằng, Uyên Vũ, Huỳnh đang Khoa, Trần Hiếu, Trương Văn, Lê hữu Lương, Lâm Vũ, Ngọc Hoàng, Vi Minh, Ng. Lê Uyên Phương, Ng. văn Cà Lơ, Việt Tường, Hoàng Ngọc, Mây tím Buồn, Ngân Tiên.

BÀI DỰ THI SÁNG TÁC (II)

— 210, Tôi quay phim, Ng. minh Hoàng — 211, Một lần, Hậu thư Sinh — 212, Bạn bè trong nỗi nhớ, Tiểu Trúc — 213, Những đám mây bay, Hoài vũ Đan Phương — 214, Thuở học trường làng, Việt Tường — 215, Trốn học, Hoài Chương — 216, Một chuyện đi, Thủy Văn — 217, Kỷ niệm

học trò, Ngô thị Sang — 218, Quê hương học trò, Lê Trung — 219, Ngày đầu, Nguyễn thị Dung — 220, Phương và Thụy, Đặng đan Anh — 221, Kỷ niệm thuở học trò, Ty Na, — 222, Ngày tựu trường, Nhật Nguyệt — 223, Tình thương học đường, Nhật Nguyệt — 224, Một kỷ niệm khó quên, Bế Ti — 225, Những ngày buồn tôi, Thị Tài — 226, Quay phim, Liên Sơn — 227, Ngày tựu trường, Mai Hương — 228, Năm đồng bạc, Nhật Văn — 229, Tuổi lễ của bé, bé Cổ Dao — 230, Thư cho Đức — Viết trao về một người năm xuống, Thanh Tân — 231, Tình bé học, Lý hồng Đức — 232, Nỗi buồn áo trắng, DT Minh Châu — 233, Bị trễ học, Phương Linh — 234, Nỗi buồn lên tỉnh học, Nhật Linh — 235, Ngày hội năm đó, Trương thị Sen — 236, Trường xưa, Thời Duy — 237, Trộn bánh phước thủ, Thời Duy — 238, Một lần làm lỗi, Trúc Lynch — 239, Ngong đi học, Lê Duy — 240, Một lần nhớ mãi, Ka binh Phương — 241, Một hành động, Du Sinh — 242, Tình bạn ngày tựu trường, Hiền Nghĩa — 243, Kỷ niệm tuổi học trò, Lê Mão — 244, Hoài cảm về cô, Rong là Mơ — 245, Vành Khuyên, Cổ Biếc — 246, Đánh đá thia, Tô nhân Tuấn — 247, Cô tôi, Đa thiên Vũ — 248, Nhật ký cho một ngày trại, Hoài nam Toàn — 249, Một lần Photocopy, Cổ sơn Mây — 250, Tuổi học trò, Trần thương Thanh — 251, Kỷ niệm buổi học cuối năm, Huỳnh Khanh, 252, Con đường mùa hạ năm xưa, Ngô công Quỳnh — 253, Mùa hạ hồng xưa, Vũ hạ Huyền — 254, Năm học lớp nhất, Trần hữu Nghiêm — 255, Năm học ngày xưa, Tân Sác.

EM TẬP VIẾT VĂN (II)

41, Đỗ thanh Phong, Gia Định, — 42, Nguyễn thị Nhân, Mỹ Tho — 43, Hân ngọc Diễm Thủy, Gia Định — 44, Phan thị Kim Hoàn, Phú Nhuận — 45, Thái minh Lan, An Giang — 46, Trần đắc Chí, Đà Lạt — 47, Trần chi Thành, Đà Nẵng — 48, Phan ph. Phong, Gia Định, — 49, Dương hồng Tâm, Cần Thơ — 50, Đặng tấn Đức, Phú Vinh — 51, Đỗ thị Phương Hà, Gia Định — 52, Tôn thất Kim, Saigon — 53, Phạm viết Triều Tam Kỳ — 54, Huỳnh tấn Hải, Cần Thơ — 55, Nguyễn Đào, Gia Định — 56, Trà thị Thanh Xuân, Biên Hòa.

GIỚI THIỆU

Số 59, ở trang bìa, đầu năm tên trường em Long Hương ủy viên xã hội của GĐ N là trường Trưng Vương. Xin đính chính lại là trường Trưng Thu.

Mickey KAY trồng cây

